

TURISTICKÉ NOVINY

Bítešsko | Bystřicko | Nedvědice | Novoměstsko | Tišnovsko | Velkomeziříčsko | Žďársko

JARO 2017

3. VYDÁNÍ

15.–17. 4. 2017
Velikonoce na EDENU
Bystřice n. P., Centrum EDEN **5**

22. 4. 2017
Za krásami okolí Nedvědice
Nedvědice **10 11**

19. 5.–10. 6. 2017
Festival muzejních nocí a Den Žďárů
muzea a zámky **6**

23.–25. 6. 2017
Bítešská pouť
Velká Bíteš **6**

Úvodní slovo

Když rozkvétají bledule a cvrlikají ptáci...

...bývá se zimou definitivně amen. Ve stínu lesů Žďárských vrchů o tom sice víme své, že se chumelenice umí objevit i na prahu května, zatímco na jižních svazích Tišnovska už kvetou meruňky a třešně. Právě proto můžete jaro v našem regionu zažít v mnoha různých podobách. Nejkouzelnější obraz jara skýtají údolí potoků a řek, na které je náš region opravdu bohatý. Zurčení vody obklopené čerstvou trávou a svěžími barvami květin dává možnost setřást tíži šedé zimy i z nejednoho lidského srdce. Když se vydáte proti tokům Loučky či Libochůvky na Tišnovsku, Oslavy nebo Balinky z Meziříčí, k meandrům Svatky na Jíramovsku či biteškovské klasice údolí Bílého potoka, objevíte nejen bílé koberce květů. A když zříváte stráně drásovských kopečků trsy konikleců, je čas umýt podzimní bláto a promazat odpočívající kolo, protože vzduch je i na Vysočině dost teplý na odemčení starých i nových cyklotras. Jarní vydání Turistických novin vás takto zve do krás přírody, ale i za množstvím kulturních zážitků, které rok od roku více obohacují obyvatele obcí a měst, a mohou být i pro vás, „přespolní“, dobrým motivem pocítit náš region svou přítomností. Jako loni pokračujeme ve snaze shrnout to nejlepší, co lze v jarních měsících mezi březnem a červnem ve všech regionech Koruny Vysočiny – od Žďárska až po Tišnovsko – navštívit, potkat či zažít.

Od tohoto čísla jsme zkrátali rytmus vycházení na 3 čísla ročně, abychom lépe rozvrhli témata a informace na nejatraktivnější období roku. Během jara navíc spustíme nový turistický portál Koruna Vysočiny, který bude dalším inspiračním zdrojem informací pro všechny, kdo se k nám rádi vrací, i pro vás, kdo jste dosud neměli možnost se tu více porozhlédnout. Přejeme si, ať vás naše noviny inspirují k návštěvě u nás a hlavně – až přijedete – ať se vám u nás líbí.

Vaše redakce

Evropský festival filozofie – 11. ročník Velké Meziříčí 8. 6.–14. 6. 2017 REFORMY A REVOLUCE

Velké Meziříčí bude letos evropským městem filosofie už po jedenácté. Letošní jedenáctý ročník Evropského festivalu filosofie ve Velkém Meziříčí má ústřední téma *Reformy a revoluce*. Festivalový týden začíná 8. června.

„Programový výbor festivalu zvolil téma reform a revoluce nejen jako reakci na aktuální světové dění, ale i jako malou reflexi a připomínku 700 let od prvních zmínek o kostele a duchovní správě ve městě, jež pochází z r. 1317,“ řekl ředitel festivalu

Milan Dufek a dodal: „V tematických blocích se také budeme věnovat význačným českým i světovým událostem, které v roce 2017 oslaví významná výročí, například 80 let od úmrtí T. G. Masaryka, 100 let od Velké říjnové socialistické revoluce v Rusku a podobně.“

pokračování na str. 6

Memoriál Ivo Medka

Den jako stvořený pro nadšence cyklistiky pořádá pravidelně město Tišnov. Na parkovišti u nového hřbitova se v letošním roce uskuteční jedenáctý ročník závodu horských kol. Těšit se můžete nejen na závody na kolech, ale rovněž na doprovodný program a další atrakce. Na své si přijdou všechny věkové kategorie. Pro ty nejmenší je určena jízda zručnosti na odrážedle, koloběžce či tříkolce, záleží čistě jen na Vašem dítku, který „dopravní prostředek“ si vybere. Další kategorie už se třídí dle věku a dle pohyblivosti. Délka trasy je rozlišná dle jednotlivých kategorií. Nejkratší trasa je přibližně 4 km. Pro ženy je určen okruh o vzdálenosti 15 km a pro muže 21 km. Start i cíl je na stejném stanovišti tedy na parkovišti. Na začátku se vydáte podél cyklostezky k areálu Vitar a... Víc už Vám ale neprozradíme, ať je na co se těšit. Netroufáte-li si porovnat své síly s ostatními, nezapomejte. Po zaregistrování si můžete vyzkoušet tzv. nezávodní kolo, které je dlouhé přibližně 7 km.

O akci jste si něco málo přečetli, ale mnoho z Vás jistě bude zajímat, proč se memoriál koná a kdo byl vlastně Ivo Medek? Tišnovské veřejnosti byl znám především svým působením vedoucího životnostenského odboru Městského úřadu v Tišnově. Známí a přátelé ho znali z jeho mimopracovních

aktivit v oblastech rekreačního sportu a zábavy všeho druhu. K cestám za poznáváním využíval hodně často kolo. Stál u zrodu Generelu cyklistické dopravy na území města Tišnova i u rozhodování o propojení cyklotras mezi sousedními mikroregiony. Z jeho iniciativy vznikla v roce 2005 za podpory města cyklostezka z Tišnova do Železného, která právem nese pojmenování „Cyklostezka Ivo Medka“. Na jeho památku a k zavzpomínání se každoročně se každoročně koná cyklisty vyhledávaná akce Memoriál Ivo Medka.

A kdy že se koná závod v letošním roce? No přece 28. 5. 2017. Tak si přijďte zazávodit s námi.

-ES-

TIP NA JARNÍ VÝLET NA KOLE

Velký okruh Tišnovskem

Výlet za čerstvým jarním vzduchem a možná prvními cykloklometry zahájíme i letos symbolicky v Bráně Vysočiny. Správně, vydáme se do kopců z Tišnova!

Trasa: Tišnov–Železné (areál Vitar)–Drásov–Všechnovice–Skalička–Hluboké Dvory–Bukovice–Zhoř–Rašov–Lomnice–Brusná–Podolí–Štěpánovice–Tišnov. **Délka:** 38 km. Od vlakového nádraží nebo z náměstí za radnici zamíříme výjezdem z města ve směru na Černou Horu a před obcí Železné uhneme vpravo k areálu Vitar. I jej objedeme zprava a mírným klesáním po zpevněné cyklostezce sjedeme do Drásova (zde můžete navštívit místní zahradní železnici).

pokračování na str. 10

Vstupenky na Světový pohár v prodeji

Z lyžařských stop přestupujeme do pedálů! Vysočina Arena bude opět hostitelem SP v horských kolech. Letošní nejvýznamnější akce se bude konat v termínu 19.–21. května 2017.

Po skvělém úspěchu MS 2016 hodnotí Mezinárodní cyklistická federace Nové Město na Moravě jako nejlepší destinaci pro pořádání závodů horských kol na světě. Proto i letošní Světový pohár bezpochyby přiláká tisíce návštěvníků z mnoha zemí. Organizátoři připravili pro fanoušky, kteří si koupí vstupenky s předstihem, zajímavé dárky:

- nákup 1 ks vstupenky do konce března: „ponožky race“ v hodnotě 200 Kč
  - nákup 1 ks vstupenky do konce dubna: „ponožky smile“ v hodnotě 100 Kč
  - nákup 1 ks vstupenky v květnu – „cyklistická láhev“ v hodnotě 100 Kč
- Dárky si vyzvednete při závodech na místě v rámci Vysočina Areny. Informace budou umístěny také při vstupech do areálu. *-LPT-*

Foto: Václav Dočkal

„Baroko rozhodně nebylo dobou temna“ Říká historik a šermíř Miroslav Skalník ze žďárského Spolku historického šermu Flamberg

Na území destinace Koruna Vysočina se nachází mnoho barokních památek, a to jak v rámci měst, tak i na venkově. Nadneseně se tak dá říci, že baroko zde stále žije. O tom, že se to zdaleka netýká jen architektury, svědčí i to, že zde působí řada spolků, které se k minulosti vrací. Jedním z nich je žďárský Flamberg věnující se historickému šermu. A právě jednoho z členů této skupiny jsme se zeptali na pár otázek.

V letošním roce si v ČR i v naší destinaci budeme připomínat éru baroka, co pro Vás ten pojem znamená?

Mohl bych samozřejmě předložit několik více či méně přesných definic, uvažovat o přesnějším časovém vymezení, mohl bych to pojmut čistě z hlediska architektury anebo úplně jinak. Ale to bychom se dostali spíše k odborné historii. Pokud se mě ptáte jako šermíře a člověka zajímavějšího se o dějiny vojenství, je to zásadní a zlomová doba. Například počátek baroka je spojen zejména s třicetiletou

válkou, konfliktem, který se významně dotkl celé Evropy a pochopitelně i českých zemí, kde začal i skončil. Je to doba, kdy se jasně potvrdil primát palných zbraní, ale také doba, kdy se zajímavě vyvíjí umění šermu. A mimo jiné je to i doba zajímavé módy, společenských změn atd. Byli bychom tu asi hodně dlouho, než bych vyjmenoval vše, co si s barokem spojují a to i tehdy, kdybychom zůstali u šermu a vojenství. Nejjednodušší tak asi bude, když řeknu, že baroko rozhodně nebylo dobou temna.

pokračování na str. 11

OBSAH

Tip na jarní cyklovýlet	str. 1, 6
Na Svatou horu u Křižanova.....	str. 3
Podhorácký folklór na Bítešsku – Svatodušní Královničky.....	str. 3
Nová stezka v Tišnově – Stezka hrdelního práva.....	str. 4

Po stopách studánek na Nedvědice a Bítešsko.....	str. 3, 4, 6
Jarní turistické pochody za krásou přírody.....	str. 6
Vrchašská koruna Vysočiny ve třetím ročníku.....	str. 7
Regionální výrobky a výrobci.....	str. 8

340 let od narození Santiniho – Žďárské ohnisko barokní gotiky.....	str. 9
Festival muzejních nocí a Noc kostelů.....	str. 10
Concertus Moraviae a další kulturní akce.....	str. 10, 11
Kalendář nejvýznamnějších akcí.....	str. 12

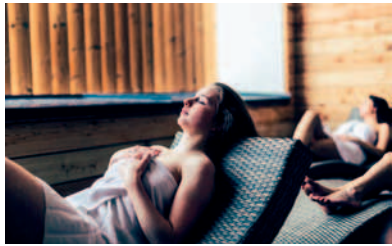

Konec jarnímu splínu s Městskými lázněmi!

Městské lázně v Novém Městě na Moravě hýčkají své návštěvníky již druhou sezónu a stále rozšiřují nabídku svých služeb tak, aby byl každý zákazník spokojen.

Rodiny s dětmi láká bazénová hala s **relaxačním bazénem** se slanou vodou, divokou řekou a dalšími atrakcemi, nejmenší děti těší **malý bazének** se skluzavkou, vodním hříbkem a spoustou hraček. K dispozici jsou plavecké pomůcky, celoročně je v provozu plavecká škola, **zážitkové programy nebo programy pro celé skupiny (třídy, oddíly, tábory atd.)** připravované zkušenými plavčíky.

Dospělí u nás nacházejí příležitosti pro kondiční sportování a aktivní odpočinek. Vybrat si můžete z plaveckého či relaxačního bazénu, vířivky, fitness s možností využití programů vedených naším profesionálním trenérem Petrem Hubáčkem (**Běžecká škola, kondiční CML**). Dále můžete zrelaxovat ve wellness, vybrat si zážitkové koupele i masáže. Oblíbené je také výkonné solárium.

Kondiční i vrcholoví sportovci využívají zejména **fitness** bohatě vybaveného profesionálními běžeckými a dalšími trenážery i multifunkčním posilovacím strojem a činkami. Hojně využívaný je i plavecký bazén. Nově je otevřen **Cvičící sál**, v němž nabízí různí lektoři rozličné formy cvičení (jóga, power-jóga, aerobic, pilates, kick-box, judo, taneční hodiny atp.). Milovníci čerstvého vzduchu mohou přímo od lázní vyrazit na některou z námi navržených běžeckých tras po malebném okolí Nového

Města na Moravě. Po tréninku lze zvolit libovolnou formu **relaxace**. V lázeňském wellness je **finská, zážitková i parní sauna**, chladicí bazének i vědra, **Kneippova lázeň**, tichá a venkovní odpočívárna. Absolutního uvolnění a regenerace lze dosáhnout v **zážitkových koupelích** – sportovci jistě ocení novou magnéziovou koupel, ale i osvědčenou rašelinovou nebo konopnou, k relaxaci ve dvou láká čokoládová, růžová či chmelová lázeň. Intenzivní relaxace docílí návštěvníci pod rukama zkušených masérů – vedle tradiční **sportovní a relaxační masáže** nabízíme **masáž zad lávovými kameny** a speciální, velmi oblíbenou, **Barmskou masáž**.

Lehké občerstvení, doplňky sportovní výživy, studené i teplé nápoje, příjemné posezení nabízí ze všech provozů přístupný **bar**. Pro ty, kdo stále nemohou dosáhnout svůj čas, nabízíme **Noční lázně** – jednou za tři týdny u nás můžete pobýt v sobotu až do

půlnoci. Samozřejmostí je tematická výzdoba, tlumené osvětlení i osvěžující občerstvení.

Městské lázně v Novém Městě na Moravě nedovolí proměnlivému jarnímu počasí zdeptat vaši náladu a přinesou do vašich dnů hojnost radosti a sil. -LPF-

Otvírání studánek

V sobotu 27. května proběhne již tradiční akce Otvírání studánek ve Třech Studních. Od 14 hodin uvede ZUŠ Blansko svým vystoupením skladbu Kantáta Bohuslava Martinů a dětské folklórní soubory z Vysočiny.

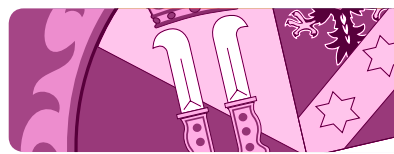
Japonská zahrada v srdci Vysočiny

Pokud při svých výletech hledáte zajímavá a netradiční místa, výlet do Japonské kamenné zahrady je ideální právě pro vás. Na Japonskou zahradu narazíte necelých 15 km severně od Nového Města, směrem na Svatku.

Rodina Šimonových ji s láskou buduje již od roku 1996 a je koncipovaná v duchu buddhistických a šintoistických tradic. Uvítají vás dva draci, kteří vám za pohlazení splní vaše tajná přání. Příjemnou atmosféru

tvoří rozmanitost tvarů dřevin a mnoho odstínů uklidňující zelené barvy. Zahradu doplňuje prodejní výstava bonsajů a ručně vyráběných bonsajových misek a keramiky. Návštěvu, kde se dozvíte více zajímavých informací, můžete napláňovat ve školní roce od pondělí do pátku 15–19 hodin, sobota a neděle 9–19 hodin, o prázdninách denně 9–19 hod.

www.bonsaje-vysocina.cz -LPF-

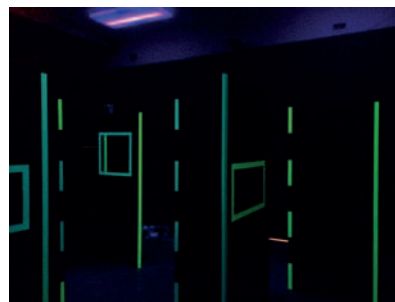

Dobrodružství za každého počasí

Počasí je nevyzpytatelné. To každý turista jistě někdy poznal na vlastní kůži. Žďár na tyto situace rozhodně myslí a má co nabídnout i v počasí kdy, jak se říká, „by psa nevyhnal“. Pro milovníky historie jsou celoročně připraveny různé expozice v **Regionálním muzeu a Moučkově domě**, které vás zavedou na pouti po dobách minulých. Na interaktivní procházku historií města se můžete vydat také do **Muzea nové generace** v areálu Zámku Žďár.

Dáváte-li přednost sportovnímu vyžití, pak si přijedete na své v městském **Relaxačním centru**, kde je vám k dispozici několik druhů bazénů, wellness nebo solná jeskyně. Pokud jste ale vyloženě dobrodružné povahy a nezaleknete se ani méně tradičních aktivit, můžete zkusit svoji odvahu ve žďárské **laser aréně Matrixx**, která nabízí 300 m² zábavy. O co že se jedná? Skupinka 2 až 12 hráčů je vpuštěná do potměšlé arény, vyzbrojená laserovými pistolemi a speciální vestou. A pak už můžete dát volný průchod adrenalinu a snažit se laserem

zasáhnout své spoluhráče. Vše je samozřejmě naprosto bezbolestné! Cílem hry je získat co nejvíce bodů (zásahů) pro sebe nebo svůj tým. Pokud však raději trénujete svoje mozkové závity, pak můžete vyzkoušet také unikovou hru **Escape game**. Escape

game je populární logická hra, při které je 2–5 hráčů společně zavřených do místnosti plné hádanek, úkolů, nápověd a zámků s různými souvislostmi mezi sebou. Vaším úkolem je najít cestu ven za 60 minut. Skvělé též je, že obě tyto netradiční aktivity se

nacházejí přímo v centru města, na náměstí Republiky.

A pokud vám v muzeu, bazénu nebo při laser aréně vyhládne, máte to vždy jen pár kroků do některé z příjemných žďárských kaváren a restaurací.

Takže at si klidně padají trakaře, ve Žďáře o vás bude dobře postaráno. -HV-

www.muzeumzdar.cz
www.zamekzdar.cz/muzeum-nove-generace
www.bazen-zdar.cz
www.matrixx.cz
www.escapegame-zr.cz

Jarní novinky ze zámecké kavárny

Zámecká kavárna, která je umístěna v krásných prostorách bývalého pivovaru v bývalém žďárském klášteře (nynějším Zámku Žďár nad Sázavou), láká k příjemnému posezení nejen návštěvníky Muzea nové generace, ale také výletníky ze Zelené Hory či rodiny na společných vycházkách. V letošním roce bude pokračovat další revitalizační terasy a jejího okolí, ze které se naskytá nádherný pohled přímo na poutní kostel. Nově budou k dispozici deky pro odpočinek v trávě a možnost zapůjčit si například pétanque či badmintonové pátky.

Sortiment zámecké kavárny je neustále doplňován. Těšit se zde můžete na čerstvé zákusky a sendviče z Pekařství Řečice nebo na vyhlášené francouzské quiche, které

Kde se najíst, kde se vyspat

K Club
Tyršova 1001, Nové Město na Moravě
tel.: 566 598 740
klub.nmnm.cz

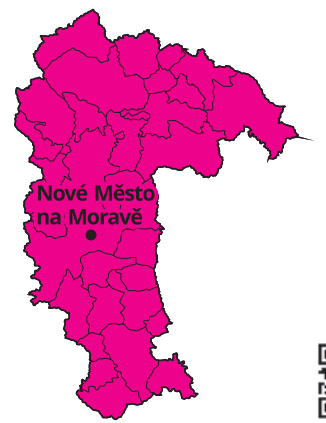
Hotel Ski
Vlachovická 1000, Nové Město na Moravě
tel.: 724 556 818
www.hotelski.cz

Penzion Klokočí
Kadov 79,
tel.: 602 358 480
www.pension-klokoci.cz

Líšeňský Dvůr
Líšná 23,
tel.: 702 047 077
www.lisensky-dvur.cz

... kde relaxovat?

Městské lázně Nové Město na Moravě
Plavecký bazén, relaxační bazén, wellness, fitness, masáže, zážitkové koupele, plavání dětí s rodiči a mnoho dalšího na vás čeká v nově otevřených městských lázních.

Horácké muzeum a Informační centrum Nové Město na Moravě
Vratislavovo náměstí 114,
tel.: 566 598 750-1, e-mail: ic@nmnm.cz
www.hm.nmnm.cz

Informační centrum Svatka
městský úřad, Palackého 30,
592 02 Svatka
tel.: 566 662 330, e-mail: mesto@svatka.cz
www.svatka.cz

Žďársko hvězda Vysočiny

Kde se najíst, kde se vyspat

Hotel Talský mlýn
Zámek 18, Žďár nad Sázavou
tel.: +420 566 625 501, 778 706 003
www.talskymlyn.cz

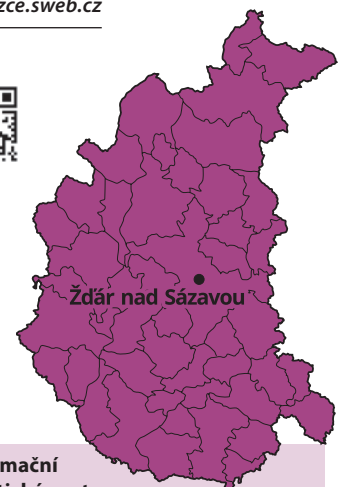
Hotel Hajčman
Strojírenská 372, 591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: +420 566 625 208
www.hotelhajcman.cz

Restaurant Ingot
Nádražní 1142/46, Žďár nad Sázavou
tel.: +420 733 539 663
www.ala-gastro.cz

Penzion Červenák
Polnička 102, 591 02 Žďár nad Sázavou
tel.: +420 775 332 759, +420 725 120 777
www.penzion-cervenak.cz

Restaurace Na Farských
Zahradní 387/2, 591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: +420 737 081 503
www.rebelnafarskych.cz

Hospůdka a penzion Na stezce
Dvorská 21, 591 01 Žďár nad Sázavou 2
tel.: +420 602 186 601
na.stezce.sweb.cz

Informační turistické centrum
CK Santini tour, náměstí Republiky 24 –
Stará Radnice, 591 01 Žďár nad Sázavou

Naučná stezka „Svatá Hora“

Pokud se chcete podívat do nádherných míst naší krajiny a zavítat do zákoutí opředěných pověstí, určitě se vydejte po naučné stezce Svatá Hora. Stezka byla vybudována Lesy ČR v roce 2007. Měří 16,9 km a je zde celkem 15 zastavení, které upozorňují na historické události zdejšího kraje. Části trasy vedené po zpevněných cestách jsou vhodné i pro cykloturisty.

Začátek stezky a zároveň i první zastavení je u železniční stanice Ořechov, kde se seznámíte s celou trasou, kterou Vás čeká. Odtud Vás cesta zavede až ke skále Šenkýřka, což je prahorní útvar s obnaženým skalním podložím. O půl kilometru dále můžete najít smírčí kámen u Kadolce, který zde byl umístěn jako vzpomínka na pověst o krvavé svatbě. A to už máme v nohách téměř 3 km. Zastavme se proto u Kadolecké studánky na osvěžení. Její čistá voda se dodnes využívá jako voda koje-necká. Po menším osvěžení a odpočinku se vydáme přes les až ke Svaté hoře u Heřmanova. Je to poutní místo,

ke kterému se váže pověst o záračné záchraně svatě Zdislavě, která se narodila na zámku v Křižanově. Další trasa vede na kopce Vokouňák, který je pojmenován po nebezpečném pytlákově Vokounovi z Tišnovska, který zde byl smrtelně zraněn v roce 1821. Na chvíli opustíme lesy a zavítáme na louku s chráněnou lokalitou pro výskyt silně ohroženého druhu orchideje, která kvete v květnu. Zároveň se zde nachází naleziště nerostu Heřmanovská koule (Antofylit, flogopit). Tento nerost se v celém světě nachází jenom ojediněle. Další putování nás zavede až na zachovalý reliéf hrádku či tvrže. Hrádek Rohy vznikl již dlouho před polovinou 14. století. Zánik hrádka je připisován husitským válkám. A to už máme po-

lovinu naší trasy za sebou. U války ještě chvíli zůstaneme a to tentokrát u rakousko-pruské. Další zastavení je místem střetu pruské pěchoty s nepřátelskými dragouny. Místní obyvatelé museli dragouny pohřbit na louce. Jelikož je podle uniform nepoznali, označili je za Angličany. Proto se tomuto místu říká Anglica. A konečně máme možnost si opět odpočinout, tentokrát u Hauqwitzovy studánky. Po načerpání sil se vydáme bývalou císařskou cestou, spojnici severem Čech s Moravou a Dolním Rakouskem. Nesmíme v našem putování zapomenout ani na myslivnu Rohy, která slouží jako správní budova pro revír Osová. V lesích kolem myslivny se rozkládala osada zaniklá v letech 1560–1590. Po třicetileté válce již stál z bývalé vesnice pouze jeden poplužní dvůr, na jehož místě se postavila myslivna. O necelý kilometr dále se zastavíme opět u studánky. Tentokrát Stříbrnice. Svůj název dostala podle cesty, která vedla ze stříbrných dolů ve Svaté hoře. Pomalu se dostáváme na konec naší trasy. Čeká na nás poslední studánka a to pod kopcem Kuní hory.

Pokud vás toto vyprávění zaujalo, určitě se vydejte do těchto lesů. Na naučných panelech se dozvíte spoustu informací nejenom o pověstech a událostech zde prožitých, ale i o přírodě kolem vás.

-LP-

Kde se najíst, kde se vyspat

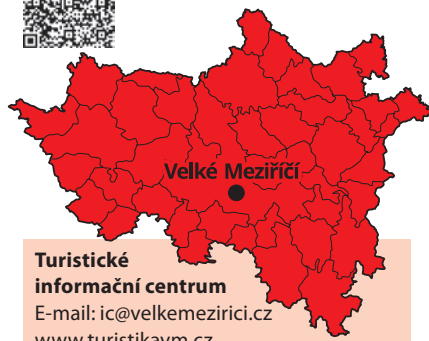
Hotel a restaurace Pod Zámkem
Radnická 6, Velké Meziříčí
tel.: +420 566 520 900
www.hotel-vm.cz

Hotel a restaurace Jelinkova vila & Ma-lostránský pivovar
Třebíčská 342/10, Velké Meziříčí
tel.: +420 566 502 205
www.jelinkovavila.cz

Hotel a restaurace U Bílého konička
Hornoměstská 348/5, Velké Meziříčí
tel.: +420 566 523 937, 605 054 154
www.ubilehokonicka.cz

Hotel a restaurant Panorama
Třebíčská 194/64, Velké Meziříčí
tel.: +420 561 110 508, 737 797 030
taxi zdarma z VM do hotelu: 731 622 626
www.ocpanorama.cz

Velkomeziříčsko most Vysočiny

Turistické informační centrum
E-mail: ic@velkemezirici.cz
www.turistikavm.cz

Restaurace U Wachtlů
Novosady 73, Velké Meziříčí

Restaurant & Café-Nový Svět
Náměstí 13/15, Velké Meziříčí

Více nabídek na ubytování a stravování najdete na stránkách www.turistikavm.cz.

Hotel a restaurace Amerika
Na Samotě 1099, Velké Meziříčí
mob.: +420 731 410 335
www.hotel-amerika.cz

Motel Jestřabec
Samota 1740, Velké Meziříčí
tel.: +420 566 522 845-6, 603 486 666
www.motel-jestrabec.cz

Turistická chata a restaurace Na Liškovce
Fajtův kopec 1741, Velké Meziříčí
tel.: +420 566 523 457, 724 425 848
www.skivm.cz

Passage Restaurant
Náměstí 12, Velké Meziříčí
www.passagerestaurant.cz

Restaurace a kavárna Jupiter
Náměstí 17/19, Velké Meziříčí
www.jupiter-vm.cz

Restaurace Na Obecníku
Náměstí 3, Velké Meziříčí

Pozvánka do zahrad

O víkendu 10. a 11. června 2017 se opět otevrou zahrady na Vysočině. Zapojí se tak do celoevropské akce „Víkend otevřených zahrad“. Inspirace k této akci přišla z Anglie, kde zahradní dny mají velkou tradici. V průběhu těchto dvou dnů můžete

soukromé zahrady, zahrady terapeutické či permakulturní. Na Vysočině měly v loňském roce nepočtenější zastoupení certifikované přírodní zahrady – zapojilo se jich celkem 19. Na těchto zahradách se hospodář přírodě blízkým způsobem. Vzor přírodních zahrad byl převzat z Rakouska, kde se certifikované přírodní zahrady počítají na tisíce a nejen mezi seniory je velmi oblíbená tzv. Zahradní turistika. Návštěva Ukázkových přírodních zahrad Vás přesvědčí, že zahrada, na které se hospodář ve spolupráci s přírodou, není zarostlá změť zeleně, ale může být i krásnou zahradou anglického typu. Na Vysočině je nyní 20 certifikovaných Ukázkových přírodních zahrad, které jsou po domluvě přístupné, a 116 přírodních zahrad, které jsou veřejnosti přístupné jen např. o víkendu otevřených zahrad. Více o přírodních zahradách na www.prirodnizahrada.eu.

navštívit i běžně nepřístupné soukromé či školní zahrady. Veřejnosti se otevřenou zahradou různého zaměření – školní zahrady,

-LP-

Na Žďársku Vás můžeme s určitostí pozvat v neděli 11. 6. 2017 od Balin u Velkého Meziříčí, kde budete moci navštívit a užít si zážitkovou zahradu a areál Ekocentra Chaloupky.

V rámci celé republiky můžete vybírat z nabídky ze stovky zapojených zahrad. Sledujte více na webových stránkách www.vikendotvorennychzahrad.cz.

Na Vysočině proběhne akce pod záštitou a ve spolupráci s Krajem Vysočina. Neváhejte a využijte příležitosti se nechat okouzlit zahradami, popovídat si a nasbírat zkušenosti.

-JM-

Bítešsko krojovaná Vysočina

Jinošovské studánky

Hluboké lesy, rybníky a malebná krajina Jindřichovské obory mezi Velkou Bíteší a Náměstím nad Oslavou skrývá vedle pomníku posledního zdejšího vlka i jedinečný perlový náhrdelník 9 studánek, které se po léta těší pozorné péči místních obyvatel.

Až vás jaro zašmírá pod nosem a vám se nebude chtít čekat na pravidelné květnové Otvírání jinošovských studánek, vydejte se na výlet rovnou. K dispozici je přehledná mapka studánek, před vámi 12 km dlouhá trasa a především seznam studánek malebných jmen, jak je získaly podle svého místa:

- 1. Dolíhalova** – je první studánkou na trase z Jinošova na okraji lesa Rakovce. Tuto studánku si našla a upravila rodina Dolíhalova v roce 1996.
- 2. Hraběcí** – nazvaná podle louky mezi lesy v trati Rakovce a patřící bývalému panství rodu Hauqwitzů. V roce 2008 byla studánka nově zastřešena.
- 3. Karlova** – až do své smrti mával u ní službu pan Ludvík Chalupa z Hlubokého, u něhož se nezapomněli zastavit na kus řeči, kousek slaniny a hlt ohnivé vody jeho přátelé a známí, kterých jako člověk společenský měl vždycky dostatek. Podle něho se studánce někdy říkalo i Ludvíkova. Studánka byla obcí Hluboké obnovena v roce 2008.
- 4. Kalinova** – najdeme ji blízko hájenky č. 43 na okraji lesa. Žily v ní a sloužily lesu

a přírodě tři generace rodiny, podle nichž je studánka pojmenovaná. V roce 2004 se zde konal jarní koncert vážné hudby, který připravil jako holt svému rodnému kraji houslista olomoucké filharmonie a újezdský rodák pan Jan Duda. V roce 2008 byla studánka vyhlášena nejhezčí studánkou Vysočiny v soutěži Zelené srdce.

- 5. Panská** – křtěná tak od nepaměti, hluboko v lese blízko křižovatky lesních cest a památníku hajného Kaliny, který zde tragicky zahynul rukou pytláka.
- 6. U Korbele** – dřive V Pastýřce – pojmenovaná podle názvu lesa. Pro blízkost obce

Krokočina mivali u ní službu přátelé z této vsi. V roce 2008 studánku nově zastřešili a opravili.

- 7. V Olších** – samotný název napovídá, že ji najdeme na vlhkém lesním místě, když jsme cestou k ní od studánky U korbeli překročili silnici Náměstí–Jinošov–Velká Bíteš a začali scházet po svažité stezce k níže vyvěrající studánce.

pokračování na str. 10

Královničky na Velkobítešsku

K tradičním lidovým obyčejům na Velkobítešsku patří tzv. královničky. Jedná se o starší jarní obyčej, který má původ v pohanských obřadních zvycích souvisejících s vítáním jara, s uctíváním slunce,

nese ozdobený březový májček. Královna jde uprostřed družiny pod baldachýnem zhotoveného z velkého červeného šátku upevněného na hůlkách, jenž nesou čtyři menší dívky. Průvod zastavuje u jednotlivých usedlostí. Nejmladší děvčátka tzv. darovnice-prosebnice u domů pronášej nejprve prosebnou a pak kolední říkanku. V ruce nesou košíky – jeden s ratolestmi, do druhého ukládají výslužku. V průvodu mají místo hned za králem. Při obřadu král vstupuje pod baldachýn za královnou a ostatní zaujmou postavení v kruhu kolem nich, následuje taneční suita doprovázená zpěvem. Prvních sedm let se obchůzka královniček konala v osadě Jestřabí. Od roku 2011 se dívky vydávají do Břežského, asi 7 km severně od města Velké Bíteše, kde je obyčej přímo doložen. Před sto lety zde králenké písně zaznamenala sběratelka Františka Kyselková. Letnice, sešláni Ducha svatého, jsou pohyblivý svátek. Svatodušní neděle letos připadá na 4. června. Žehnáni ratolestí proběhne v pátek 2. června v 18.00 hod. při večerní

msi svatě ve farním chrámu sv. Jana Křtitele ve Velké Bíteši. Obchůzka královniček v Břežském u Velké Bíteše v neděli 4. června 2017 začíná v 15.00 hod. u hasičky. Obřadní zpěvy a tance se uskuteční u kaple a v parku uprostřed obce. Po obchůzce asi v 16.30 hod. dospělá mládež zavede nejstarší dívky

z královniček do tanečního kola v parku pod lipami, kde následuje veselice. K tanci a poslechu hraje cimbalová muzika Majerán. Obchůzka Královniček na Velkobítešsku je zapsána v Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Kraje Vysočina.

-LP, SS-

Turistické informační centrum

Masarykovo nám. 5,
595 01, Velká Bíteš
tel.: 566 532 598,
e-mail: tic@bitessko.com

Kde se najíst, kde se vyspat

Restaurace Naše Bítešská
Vlkovská 482, Velká Bíteš
tel.: +420 775 981 755
www.nasebitesska.cz

Cukrárna U Zdubů
Masarykovo náměstí 10, Velká Bíteš
tel.: +420 566 532 490
www.tastedwines.com

Hotel a Restaurace U Raušů
Masarykovo náměstí 13, Velká Bíteš
tel.: +420 566 532 887
www.urausu.cz

Penzion a restaurace U Vrány
Kostelní 69, Velká Bíteš
tel.: +420 566 532 807
www.uvrany.cz

Restaurace Na 103
Peroutkova 103, Velká Bíteš
tel.: +420 605 960 896
www.na103.cz

Hotel a restaurace Jelínek
Masarykovo náměstí 83, Velká Bíteš
tel.: +420 566 532 462
www.hotel-jelinek.cz

Naučná stezka: Cesta hrdelního práva

Útrpné právo a tak trochu morbidní zajímavosti z historie zajímají čím dál větší počet lidí. Nalezené základy tišnovské šibenice vedly k myšlence vybudování Cesty hrdelního práva. Přesněji řečeno pan Miloš Sysel a SPOLEK Continuum vítají jsou těmi, kteří se zasloužili o zrod tohoto nápadu. Tišnovská šibenice se nacházela na vyvýšenině nad Tišnovem pod kopcem Klucanina. Nalezeny byly i další artefakty a lidské ostatky. Cesta bude zahrnovat 7 zastavení, z nichž každé bude zobrazovat smrtelný hřích. Sedm smrtelných hříchů tedy pýcha, nestřídmost, smilstvo, lakomství, závist, lenost a hněv budou současně doplňovány sedmi ctnostmi, které jsou opakem hříchů tedy pokora, štědrost, cudnost, přejcnost,

střídmost, mírumilovnost, čínorodost. Na konci celé naučné stezky bude na popravčím vrchu vystavena kaple ztvárňující opuštění a usmíření.

K tomuto na Tišnovsku unikátu bude spuštěn i mobilní průvodce. Jednotlivá místa budou ztvárněna v podobě masivních stél skládaných z lomového kamene. Všechny budou tvarově odlišné. V základním korpusu budou kamenné bloky s tesanými reliéfy, které budou znázorňovat motivy a symboly vázané k hříchům. Projít si cestu můžete kdykoli sami a nebo se připojit a projít se společně s námi 29. 7. 2017 u příležitosti historické trhové slavnosti, kde se průvodem půjde k šibeničnímu vrchu.

-EŠ-

Turistické informační centrum

Brněnská 475, 666 01 Tišnov
e-mail: tic@kulturatishnov.cz
e-mail: pronajmy@kulturatishnov.cz
www.mekstishnov.cz/
turisticke-informaci-centrum
tel.: 549 410 211

Kde se najíst, kde se vyspat

Restaurace Na Humpolce

Brněnská 184, Tišnov
tel.: 720 153 184
www.nahumpolce.cz

Restaurace / Penzion

Tišnovská rychta
Mlýnská 377, 666 01 Tišnov
tel.: 515 532 506,
www.tishnovskarychta.cz

Ranč U Bizona

Kuřimská Nová Ves, ev.č. 3, 594 51 Kutiny
tel.: 549 440 623
www.rancubizona.cz

Penzion Červený mlýn

+ pivovar Grádo
Červený mlýn 170, Tišnov
tel.: 739 569 771
www.cervenymlyntishnov.cz

Restaurace Sklep

Jungmannova 86, Tišnov
tel.: 739 702 695
www.gastroklep.cz

Hostinec U Vlachů

Jamně 30, Tišnov – Jamné
tel.: 549 427 001
www.hostinecuvlachy.cz

Podhorácké muzeum v Předklášteří

Je jednou z poboček Muzea Brněnska a najdete ho v areálu Cisterciáckého kláštera Porta coeli. Barokní budova, která byla využívána jako probošpství, se stala v roce 1955 útočištěm muzea, které zde najdeme dodnes.

V muzeu jsou vytvořené 4 stálé expozice. Paleontologie a mineralogický systém je nejstarší stálá výstava, která se v muzeu

nachází. V roce 1998 tuto výstavu doplnila sekce zaměřená na místní region pod názvem Minerály na Tišnovsku. Trošku z ji-

ného soudku jsou poslední dvě expozice: v roce 1999 vznikla expozice Měšťanský obytný interiér z přelomu 19. a 20. století, další je Lapidárium kamenných fragmentů, které nalezneme v křížové chodbě klášterní budovy. To bylo v roce 2009 obnoveno a doplněno. Prohlídku výstav i klášterních prostor muzeum též zajišťuje. Krátkodobé výstavy, které si můžete navštívit v muzeu, jsou v současnosti tyto: „Od kresby k malbě“, což je tradiční bienále prací žáků výtvarného oboru Základní umělecké školy v Tišnově a „Naplno“ – malba Pavla Mareše, která představí tvorbu tišnovského rodáka. Třetí krátkodobá výstava pod názvem „Cestovatelé do světa a svět k nám“ Vám přiblíží zajímavá dobrodružství prožitá na cestách v časech minulých i současných.

Podhorácké muzeum se každý rok zapojuje do programu muzejní noci, kde si návštěvníci mohou prohlédnout aktuální krátkodobé výstavy i stálé expozice a shlédnout další doprovodný program.

-EŠ-

Pozvánka na Slavnosti Pernštejnského panství®

Jak se již stalo tradicí počátkem července, v období Cyrilo-Metodějských svátků se v Nedvědicích konají Slavnosti Pernštejnského panství (dále SPP). Tato tradice se datuje již od roku 2000, kdy se uskutečnily oslavy 650. výročí první písemné zmínky o Nedvědicích. Od následujícího roku se slavnosti konají každoročně již jako SPP, letos tedy již po sedmácté.

Těšit se opět můžeme na zajímavý program nejen v areálu u rybníka a na hradě Pernštejně, ale i v okolních obcích, které se vždy do slavností rády zapojují. Tradicí se stala také jízda historických parních vlaků, které k nám v době slavností přivážejí mnoho turistů ze směru od Brna a Havlíčkova Brodu. V letošním roce se SPP uskuteční ve dnech 4. až 6. 7. 2017 v Nedvědicích a od 5. do 9. 7. 2017 na hradě Pernštejně, historické vlaky pojedou ve středu 5. 7. 2017.

Podrobný program slavností bude zveřejněn počátkem června 2017 na www.nedvedice.cz, www.pernstejnsko.cz a na facebookových stránkách Turistického informačního centra Nedvědice a Mikroregionu Pernštejn.

-PZ-

Po stopách nedvědických studánek

Pojďte s námi za poznáním těch nejznámějších nedvědicových studánek, seznámte se s jejich historií a jinými zajímavostmi, které jste dosud možná o nich nevěděli...

Jedna z nejstarších a nejvydatnějších studánek městečka Nedvědice je studánka **Císařská**. Nachází se u vlakového nádraží, pod železničním přejezdem. Slavnostně pokřtěna na Císařskou byla 24. 4. 1879, u příležitosti 25. výročí sňatku císaře Františka Josefa I. s císařovnou Alžbětou. Podle školní kroniky byla v uvedený den u studánky velká slavnost. Žáci školy zde vysadili tři lípy a do studánky byl vsazen mramorový kámen s letopočtem. Opravu mramorových částí studánky provedl v roce 2005 nedvědicový kameník a kamenosochař Pavel Cvrkal, celkovou opravou pak studánka prošla v roce 2014.

Na červené a zelené turistické značce, která spojuje lesní cestou Nedvědic s Ujčovem, nemůžeme minout studánku **Slovanka**. Byla vybudována v roce 1839 a osazena mramorovým blokem s nápisem: *Lidé dobří, neublížte této studánce, neboť už mnoho vody dala* – s datem 16. 6. 1839. S vybudováním, úpravou a pojmenováním studánky je spojován kaplan Tomáš Zrzavý, který v Nedvědicích působil v letech 1835–1838. Opravy studánky proběhly v letech 2005 a 2014. Na stejném prameni jako Slovanka, jen o 200 m výše, se nachází studánka **svatého Jiří**, vsazená v kamenici bývalého rekreačního střediska Chemoprojektu na Heršince. Studánka je osazena mramorovými hranoly s vytesaným letopočtem 1970 a stylizovanou postavou sv. Jiří, jak ozbrojen kopím bojuje s drakem. Scéna je doplněna ornamenty a motivy lipových listů. Studánka je využívána od doby, kdy začala výstavba a následně využívání chat v lokalitě Heršinka. Původně zde byl dle pamětníků pouze vývěr vody, který často měnil svoji polohu. To bylo způsobeno otřesy při odpalech v nedalekém

mramorovém lomu. Po ukončení těžby se poloha vývěru stabilizovala a chatari její jednoduše uzpůsobili k oděru vody. Po výstavbě rekreačního střediska byla v roce 1962 zřízena veřejně přístupná studánka. Voda ve studánce byla dlouhé roky označována jako kojenecká, nyní však je již jen pitná.

Studánka Slovanka

U lesní cesty, asi 500 m od největšího nedvědicového mramorového lomu, v blízkosti Zlíbského potoka, najdeme **Habrovskou** studánku. Ke skále je z kamenného zdiva přistaven přístřešek s plochým kamenem jako stříškou. Pramen stéká po stěně skály a přepadá přes kamenný stupeň. Je to velmi stará studánka, která dle pověsti zachránila Nedvědic před morem. Její vzdálenost od městečka však vylučuje významné pravidelné využívání pramene občany. Datum úpravy pramene na studánku není doloženo. Stylově připomíná studánku Slovanku i vzhledem k terénní dispozici. Studánka byla v roce 1979 vyčištěna žáky ZŠ v Nedvědicích a v 80. letech jí pravidelně udržovali členové místní organizace ČSOP v Nedvědicích, jmenovitě pan Adolf Trčka, který sem na vlastní náklady zavěšoval plechový hrnek k napití. V roce 2014 byla vyčištěna a opravena. Studánka se nachází poblíž jedné z tras Pernštejnské naučné stezky.

Nedvědiccko pohádka Vysočiny

Turistické informační centrum

592 62 Nedvědice 42,
tel.: 511 119 173,
e-mail: info@pernstejnsko.cz

Poslední, významnou nedvědicovou studánkou je studánka **„Korejtko“** v místní části Pernštejn, v sousedství stromu republiky z roku 1918 a lípy Pernštejnských hasičů z roku 2008. Pramen je na pravém břehu říčky Nedvědičky, nad železniční tratí. Při stavbě železnice (1903–1905) byl pramen ošetřen a voda vedena propustkem. Pamětníci vzpomínali, že se jezdilo z hradu ke „Korejtku“ pro pitnou vodu vždy, když bylo panstvo na hradě Pernštejně. Vozila se odtud voda i do vily Mittrowských v části Sklepy, dnes Pernštejn č.p. 1. Návrh úpravy studánky do současné podoby zpracovala v roce 2009 Ing. arch. Jana Urbanová. V roce 2012 v rámci projektu Po naučných stezkách na hradě Pernštejně prošla studánka zásadní rekonstrukcí. Odbornou kamenickou práci provedl nedvědicový kameník a kamenosochař Pavel Cvrkal. Studánka má symbolické mramorové korýtko, do kterého výtéká voda z mramorové zubří hlavy. Kolem studánky prochází trasa Pernštejnské naučné stezky a vedle studánky se nachází jedno z odpočinkových míst.

Patronát nad studánkami převzala místní základní škola, děti se o ně pravidelně starají, čistí je a provádějí měření pH a množství vody.

-PZ-

Kde se najíst, kde se vyspat

Restaurace a penzion Hanáček

Nedvědice 24
tel.: 736 670 550, 736 670 551
www.penzionhanacek.ic.cz

Restaurace a penzion Barborka

Nedvědice 61
tel.: 566 566 617, 607 906 613
www.penzion-barborka.cz

Rekreační středisko Prudka

Doubravnik 256
tel.: 549 418 742
www.prudka.cz

Pohostinství Břetislava Sedláčka

Doubravnik 75
tel.: 566 566 617, 602 842 711
www.doubravnik.cz/hospoda

Penzion Zubr

Ujčov 46
tel.: 566 566 630, 723 391 919
www.penzion-zubr.cz

Steak & Burger U Medvěda

Nedvědice 30
tel.: 776 563 768
www.steakmedveda.cz

Cukrárna Milena

Nedvědice 31
mobil: 605 736 606
www.cukrarnamilena.cz

Restaurace Pod Pernštejnem

Nedvědice 76
mobil: 608 483 476
www.restaurace-pernstejn.cz

Hradní restaurant starého pána Viléma

Nedvědice, Pernštejn 9, 592 62
mobil: 776 563 768

Pizzerie 16

Nedvědice 16,
tel.: 777 916 016
www.pizzerie16.cz

Bystřicko ráj Vysočiny

Jaro na Edenu

Bystřice nad Pernštejnem – na jaře pořádá bystřické centrum Eden hned několik tematických akcí. V březnu a dubnu se návštěvníci mohou těšit na burzu starožitností s podtitulem „Přijďte prodat a nakoupit na Eden“. Centrum Eden otevře své brány i o velikonočních svátcích, kdy návštěvníky potěší výstava kraslic či pletení pomlázek. V květnu se uskuteční již druhý ročník muzejní noci, kdy spojí své síly centrum Eden, Městské muzeum Bystřice nad Pernštejnem a Depozit-muzeum veteránů Tatra klub a přinesou bohatý program.

V sobotu 11. března a 4. dubna pořádá centrum Eden burzu starožitností/bleší trh. Nádvorní centra zaplní stánky se starými věcmi a sami návštěvníci mohou přivést a prodávat poklady z půdy a chalup. Na své si tak přijdou nejen sběratelé, ale i běžní kupující, kteří touží ozvláštnit své domovy netradičními kousky. Akce se koná 11. března a 8. dubna vždy od 8 do 12 hodin.

V dubnu se návštěvníci mohou těšit také na tradiční oslavu Velikonoc. O prodlouženém víkendu 15. až 17. dubna rozbalí na nádvoří centra Eden své stánky řemeslníci,

čokoládové pivo. Na statku mohou návštěvníci ochutnat tradiční velikonoční mazanec či jidáše, v degustaci zase velikonoční menu.

Již druhý ročník Muzejní noci se uskuteční dne 13. května a ponese se ve stylu šedesátých let minulého století s podtitulem „Dohnat a předejít... neztratit stopu!“ Akce bude zahájena v podvečerních hodinách a návštěvníci poté budou moci zdarma navštívit centrum Eden, Městské muzeum Bystřice nad Pernštejnem a Depozit-muzeum veteránů Tatra klub. Mezi jednotlivými institucemi bude zajištěna kyvadlová doprava historickým automobilem. K vidění budou alegorické vozy, prvomájový průvod i přehlídka historických zemědělských strojů. Na památku se návštěvníci mohou vyfotit v dobovém fotokoutku, kde bude k dispozici oblečení i uniformy z dob raného komunismu.

Více informací o akcích centra Eden naleznete na internetových stránkách www.centrumeden.cz.

Městské muzeum Bystřice nad Pernštejnem

Městské muzeum i na letošní rok nachtalo pro své návštěvníky spoustu zajímavých akcí. Návštěvníci se mohou těšit na zajímavé výstavy nebo již tradiční muzejní noc. Kromě stálých expozic (Živé ryby Vysočiny, Uran na Vysočině, Stará bystřická řemesla aj.), které jsou pro návštěvníky k dispozici po celý rok, se už v měsíci březnu se můžeme těšit na první ročník výstavy z prací handicapovaných spoluobčanů. Budou vystaveny nejen obrazy, ale i keramika či výrobky z pedigu. Výstava potrvá po celý březen a bude umístěna v půdní galerii muzea. I v letošním roce se naše muzeum zapojilo do celorepublikové akce –

Muzejní noc 2017. Letošní noc, která proběhne 13. 5. 2017, s názvem Dohnat a předejít je tematicky zaměřena na 50.–60. léta minulého století. Návštěvníci se mohou těšit na promítání filmu, výstavu plakátů z té doby, alegorický vůz či večerní průvod městem a mnoho dalšího. Samozřejmě bude pro návštěvníky otevřeno celé muzeum zdarma. Další velká akce, která v našem muzeu bude probíhat od počátku července do konce září je kolektivní výstava umělců z celé republiky, kteří byli ovlivněni a vyučováni Igorem Zhořem. Výstava bude umístěna v celém městském muzeu.

-ES-

Kde se najíst, kde se vyspat

Restaurace Harenda
Nádražní 1399, Bystřice n. P.
tel.: 603 102 063
www.ala-gastro.cz/harenda

Hotel Vír
Vír 110, tel.: 777 420 777
www.hotelvir.cz

Hotel Skalský dvůr
Lísek 52, tel.: 606 725 502
www.skalskydvur.cz

Penzion U Šikulů
Bolešín 49, tel.: 775 123 661
www.bolesin.cz

Na Hájece
Karasín 3, tel.: 566 552 243
www.isokarasin.cz

Penzion Hodůnka
Štěpánov nad Svratkou 26,
tel.: 566 560 537
nepejchalova.lenka@seznam.cz

Restaurace Club
Luční 764, Bystřice nad Pernštejnem
tel.: 739 396 243
www.restauraceclub.cz

Pizzerie Di Pietro
Tyršova 441, Bystřice nad Pernštejnem
tel.: 721 669 844
restaurantpietro.cz

Turistické informační centrum
Masarykovo nám. 1,
593 01 Bystřice n. P.
telefon: 566 590 388
info@bystricenp.cz
<http://info.bystricenp.cz>

program doplní i škola pletení pomlázek, výstava kraslic a velikonoční zvyky v Horácké vesnici. Pro milovníky piva bude připraven pivní speciál místního minipivovaru –

inzerce

Kraj Vysočina

Vysočina Tourism

Letošní rok je na Vysočině ve znamení baroka, které je v našem kraji spojeno především s osobností architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Santini (1677–1723) byl skvělý český barokní stavitel italského původu a letos by oslavil své 340 narozeniny. Svě stavby obohatoval gotickými prvky, a tak se jeho osobitý styl, který nemá ve světě obdoby, nazývá česká barokní gotika.

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáře nad Sázavou

Santini působil hlavně na Žďársku a jeho nejvýznamnějším projektem na Vysočině je Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáře nad Sázavou, kde Santini komponoval pěťkovou symboliku na základě legendy o Janu Nepomckém. Jedná se o symboliku pěti ran Kristových, ale také pěti písmen v latinském slově tacui („mlčel jsem“) a především pěti hvězd ve svatozáří mučedníka, které se podle této legendy objevily ve Vltavě nad jeho utonulým tělem. V kupoli je zase vypodobněn světcův jazyk, jako atribut nezvrazení zpovědního tajemství. Kromě poutního kostela realizoval Santini ve Žďáře přestavbu konventního kostela, stavbu hřbitova a přestavbu části kláštera. Pokud plánujete delší návštěvu města, můžete si projít Naučnou stezku kolem Zelené hory. Další Santiniho stavby v okolí najdete v Obyčtově, Zvoli či Bobrově. Klášterní kostel Narození Panny Marie v Želivě patří také k významným dílům stavebního mistra Santiniho. Prohlídku kláštera s kostelem můžete spojit také s prohlídkou pivovaru. Druhou osobností Vysočiny z doby barokní je skladatel a houslista Jan Václav Antonín Stamice (1717–1757), který se narodil v Havlíčkově Brodě. V dějinách hudby je spojen především s německým městem Mannheimem, kde okolo sebe soustředil řadu vynikajících hudebníků a manheimský orchestr brzy získal evropskou pověst. Byl považován za nejlepšího dirigenta své doby.

V lednu spustila Vysočina Tourism webové stránky www.baroknivysocina.cz, na kterých najdete informace o barokních památkách, ale i seznam akcí spojených s barokem, fotogalerii i tipy na výlety. Zapojit se můžete také do fotosoutěže s barokní tematikou, pravidla, fotky i vyhlášení výsledků můžete sledovat na Facebooku @regionvysocina.

Poznejte Vysočinu s mobilní aplikací!

Na Vysočině můžete využít hned dvě mobilní turistické aplikace, které vám cestování i pobyt tady zajistí příjemně. První z nich, Turistický průvodce po Vysočině, vám představí turistické cíle a nabídne možnosti trávení volného času na Vysočině. Aplikaci, která kromě Androidu funguje i na iOS a Windows Phone, si ve virtuálních obchodech stáhnete zdarma do svého mobilního telefonu, takže praktické informace budete mít neustále po ruce. Informace pak máte dostupné i offline, všech funkcí ale naplno využijete v online režimu. Zapnete-li si ve svém telefonu GPS, jednotlivé turistické cíle se seřadí podle vzdálenosti od vás a vy se o nich dočtete veškeré důležité informace a zajímavosti, včetně otevíracích dob a interaktivních kontaktů.

Vybrat si můžete z mnoha tipů na výlet, ať už jste vyznavači pěší turistiky nebo upřednostňujete jízdu na kole či na koni. K dispozici máte aktuální předpověď počasí a také se dozvíte o možnostech ubytování. Mobilní aplikace vám přináší přehled o nových turistických aktualitách, můžete nahlédnout do kalendáře akcí, nebo pracovat s mapami. U turistických cílů po celé Vysočině pak narazíte na kartu s QR kódem a NFC čipem, přes které si můžete nejen hru stáhnout, ale které vás po načtení pomocí aplikace odkáží na informace o vámi navštíveném místě.

Zahrát si můžete také zábavnou geolokační hru, která funguje na principu stále více populárního geokešingu. Geolokační hra má dva herní okruhy, rozhledny a vyhlídkové věže na Vysočině a židovské památky na Vysočině. Vše funguje jednoduše, stačí vám pouze telefon s GPS, s mobilním připojením a chuť hrát. Pak už si jen zvolíte hru a následně plníte virtuální úkoly. Jednotlivé úkoly se aktivují až na konkrétním místě, na které vás aplikace dovede. Úkol se tedy dozvíte, až když danou rozhlednu nebo židovskou památku skutečně navštívíte. Plnění úkolu kontroluje samotná mobilní aplikace a Vy získáváte body podle úspěšnosti. U rozhlednů a židovských památek rovněž narazíte na kartičku s QR kódem a NFC čipem, přes které si můžete hru stáhnout. Dále je aplikace ke stažení ve virtuálních obchodech Appstore a Google Play. Obě aplikace najdete také na turistickém portálu Kraje Vysočina www.region-vysocina.cz.

Státní zámek Jaroměřice nad Rokytnou

Premonstrátský klášter s kostelem Narození Panny Marie v Želivě

Foto: Archiv Vysočina Tourism, V. Kunc, P. Janoušek

Akce s barokní tematikou v roce 2017

Z akcí, které se na Vysočině v letošním roce budou týkat baroka, si jistě vybere každý.

- 7. 4.–14. 6. STAMICOVY SLAVNOSTI**
Havlíčkův Brod, 16. ročník hudebního festivalu
  - 22. 4. MESIÁŠ**
Telč, oratorium G. F. Händela, kostel Jména Ježíš
  - 27. 4. KURFALCKÝ KOMORNÍ ORCHESTR MANNHEIM**
Havlíčkův Brod, kostel Nanebevzetí Panny Marie
  - 18. 5.–7. 7. FESTIVAL HUDBA TISÍCŮ – MAHLER JIHLAVA 2017**
  - 27. 5. DEN DĚTÍ**
Alternátor Třebíč
  - 3.–28. 6. XXII. MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL 13 MĚST – CONCENTUS MORAVIAE**
  - 9. 6. MUZEJNÍ NOC**
Žďár nad Sázavou
  - 10. 6. DEN ŽDÁRU**
Žďár nad Sázavou, oslava 410 let od povýšení na město
  - 22. 6. BAROKNÍ KONCERT**
Telč, kostel sv. Jakuba Většího
  - 1. 7.–20. 8. SETKÁNÍ 2017**
zámek Náměšť nad Oslavou
  - 14.–16. 7. OŽIVĚNÉ ŽIDOVSKÉ MĚSTO DOBY BAROKNÍ**
Třebíč
  - 5.–19. 8. MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL PETRA DVORSKÉHO**
Jaroměřice nad Rokytnou
  - 18.–19. 8. HISTORICKÉ SLAVNOSTI ZACHARIÁŠE Z HRADCE A KATEŘINY Z VALDŠTEJNA ANEB SNOUBENÍ RENESANCE S BAROKEM**
Telč
  - 25.–27. 8. MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL VÁCLAV HUDEČEK A JEHO HOSTÉ**
Moravské Budějovice
  - 8. 9. BAROKNÍ NOCTURNO**
Telč, kostel sv. Jakuba Většího
  - 8.–9. 9. SANTINIHO BAROKNÍ SLAVNOSTI**
Žďár nad Sázavou
  - 9. 9. KLÁŠTERNÍ NOC**
Žďár nad Sázavou
- Změna vyhrazena, aktuální informace a více akcí najdete na www.baroknivysocina.cz

Vysočina Tourism, p. o.
Na Stoupách 144/3, 586 01 Jihlava
info@vysocinatourism.cz, www.vysocinatourism.cz
www.region-vysocina.cz
www.region-vysocina.cz/temata
www.vysocinaconvention.cz
Facebook: @regionvysocina
Instagram: @regionvysocina

Den Země

Ekocentrum Chaloupky Velké Meziříčí i v tomto roce pořádá 23.4. oslavu Dne Země. Její součástí je tradiční jarní vycházka krásnou přírodou Balinského údolí zpestřená pozorováním probouzejícího se jara a výtvarným tvořením z přírodnin. Vycházka bude zakončena v obci Baliny v zahradně terapeutickém areálu ekocentra Baliny. Přijďte se inspi-

rovat či podělit o zkušenosti, kterak neopouštět staré věci pro nové, ale naopak, jak znovu a zajímavě staré věci využít a dát jim nový život. Pro účastníky bude připraven pestrý program zahrnující např. tvoření z recyklovaných materiálů – výroba ručního papíru, výroba šperků z použitých plastů a dekorací z odpadního hliníku. Zajímá vás, jak znovu vyu-

žit biodpad z domácnosti pomocí vermikompostéru? Jak si vermikompostér vyrobit a správně ho používat, abyste získali kvalitní kompost? To všechno se můžete dozvědět a nejen to. Kompost odhalí své tajemství v podobě nepřehledného množství živých tvorů, které se v něm ukrývají. Děti i zájemci z řad dospělých je budou moci objevovat a pozorovat. Připraveny budou i různé hry, opékání špekáčků, hadů a plavení po vodách Balinky. V budově ekocentra bude

ke shlédnutí výstavka strojů a zařízení, která fungují na jiný než elektrický pohon. Kdo hledá inspiraci, jak využít staré věci na zahradě, ke zkrášlení dvorku či balkónu, najde zde mnohou inspiraci. Teší se na vás pracovníci ekocentra Velké Meziříčí a Baliny. Ing. Jana Čížková, Ph.D.

Jinošovské studánky

pokračování ze str. 3

Od samého počátku patří k nejpěknějším. Studánka je též pramenem Pucovského potoka, přítoku řeky Oslavy.

8. Holubí – od studánky V olši dojdeme k ní docela brzy. Vyhřívá z níra země pod Budišovským kopcem a současně pod rybníkem „Na sklepích“. Nedávno byla studánka opravena a zastřešena za přispění Lesů České republiky.

9. Vhrdle – je poslední, ale i první svým významem ze všech jmenovaných a lehce si jí všimneme při vstupu do rekreačního prostoru, který nezávadnou vodou zásobuje osadníky. Její pramen napájí blízký rybník Běliznu. Pojmenovaná je podle tvaru a podoby jejího okolí.

Cesta vede po neznámených cestách, jen občas narazíte na červenou turistickou značku. Vašimi průvodci ale budou dřevěné šipky, značící cestu od studánky ke studánce. Cestu můžete nastoupit odkudkoliv.

V článku byly použity materiály obce Jinošov. -VV-

Velký okruh Tišnovskem

Z Drásova pokračuje cyklotrasa silnicí až do Všeovic a následně do Skalického. Nad touto obcí se v lesích nachází **Památník partyzánské rotý generála Lužičky**. Na tomto místě sí členové partyzánské oddílu vybudovali úkryt, který byl koncem války odhalen a vyhlazen. Ze Skalického vyrazíme směrem k Hlubokým Dvourům. Po cestě můžeme zříceniny malého **hradu Trmačov**. K vidění jsou zbytky věže a základy gotického sídla z přelomu 13. a 14. stol. V blízké obci se vydáme silnicí směr Unín, Bukovice a následně dorazíme až do obce **Zhoř**. Pro ty, kterým nevedí zajižďka, a chtějí se pokochat krásami přírody, jsou v blízkosti obce Zhoř dvě vyhlídková místa. Po hlavní silnici dojedeme až do Rašova a následuje prudký sjezd do hlubokého údolí Besenku a do **Lomnice**. I zde najdete několik míst, která stojí za zastávku. Ihned upoutá barokní zámek, který byl původně gotickým hradem pánů z Lomnice. Před 2. sv. válkou obydlovala obec i početná židovská komunita. Osada zde existovala více než 200 let. Bohužel po válce se nikdo nevrátil. Osídlení této komunity však potvrzuje kromě židovské synagogy také židovský hřbitov či židovská škola. Komu už dochází síly, může se vydat z Lomnice poklidnou cyklostezkou přes Šerkovice a Lomničku zpět do Tišnova.

pokračování ze str. 1

Kdo má ještě síly a vládne s bravurou horskému kolu, dá si na konec výletu jednu MTB parádu. Z Lomnice se dáme silnicí do **Brusné**, kde odbočíme vlevo přes mostek na polní cestu až k rozc. Pod Jahodnou. Žlutou turistickou značku ale jen křížujeme, a rovně lesní cestou po stále strmější trase vyjedeme na vyhlídkové pastviny nad údolím Svratky. Cesta nás následně dovede až do osady **Podolí** (část obce Borač). I zde je možnost menší zajižďky. V Borači se nachází obloukový ocelový most přes řeku z roku 1910. Z této obce se po zpevněné cestě dostanete do Štěpánovic, odkud vede cyklostezka až do cíle našeho okruhu, a tedy zpět do Tišnova. -ES-

Vyhlídky na Tišnov

Procházka přírodou nebo i vyjížďka na kole nabízí nespočet míst, ze kterých je možné prohlédnout si okolí. A nemusí to být zrovna z rozhledny, stačí nějaká malá skála, kopec, abyste se rozhlédli a spatřili nádherné scenérie přírody. Na celý Tišnov se můžeme podívat například z **Velké skály** nebo **Malé skály**. Obě místa se nachází na Květnici. Vydateli se po zelené turistické značce, nemůžete minout ani jedno ze jmenovaných míst. Z Velké skály je k vidění nedaleké Předklášteří a kopec Pasník. I k němu se dá dostat po zelené turistické značce. Během cesty se můžete zastavit na několika vyhlídkových místech a nechat se unést krajinou... Další tip, kam se zajít podívat, je určitě vrchol **Výrovka**. Na tomto skalnatém vrchu se nachází pomník na památku umučeným Tišnovským Junákům. Ze skalisek je nádherný výhled na Tišnov a horu Květnici. Přímou na vrchol však není značená cesta. Pod Výrovku však vede žlutá turistická

trasa z Tišnova pokračující směrem na Deblín a dál. Další pěkná vyhlídka, na kterou nesmíme zapomenout, je nad Mezihořím. Na červené turistické značce vedoucí z Tišnova podél řeky Loučky potkáte několik odpočinkových míst. Po celé cestě můžete shlédnout nejen Železniční viadukt Mezihoří, opláchnout se ve studánce, ale kromě vyhlášeného vyhlídkového místa se na konci červené turistické značky nachází zřícenina hradu **Lůčka**, která je chráněnou kulturní památkou. Posledním místem, o kterém se v tomto čísle dočtete, je vyhlídkové místo **Stanovisko**. Najdete ho nad obcí Hajánky, ale dostat se na místo dá i v obce Železné, ze které vede vycházková trasa mikroregionu. Místo se starými sady dělá ze Stanovisek půvabné zákoutí s výhledem na panorama Vysočiny. Pěkných vyhlídek na Tišnovsku a také za okrajem Tišnovska je velké množství. O těch dalších si řekneme příště... -ES-

Jarní turistické pochody

Kdo nechce běhat, tak chodí. A je to dobře, protože oko chodce, nezátíženo deficitem kyslíku a zrychleným přesunem, totiž vidí víc, líp a detailněji. Navíc s sebou můžete vzít i děti a ty rodinné příslušníky, se kterými lze všechny dojmy z přírody okamžitě sdílet. Pokud je chůze a pěší turistika vaše srdeční záležitost, jistě se nemůžete jara dočkat a potěší vás jarní turistické pochody. U nás na Vysočině se jich koná hned několik.

Turistika je hedonistický a poznávací pohyb vpřed a turistické pochody jsou oficiálně cokoliv od procházky až po vysoce výkonnosti 50 km záležitost. Jako oficiální organizované akce se konají většinou v rámci jednoho dne a v několika délkových variantách. Účastníci dostanou na startu podrobný popis trasy, mapku a v určitém časovém intervalu se vydají na cestu tak, aby stihli návrat do požadované hodiny. Během trasy se musíte podrobit několika kontrolním bodům, kde čeká teplý čaj a třeba tradiční chléb se sádlem. Nabídka chodeckých akcí je velká, naše země je skutečně turistická velmoc a téměř každý víkend se můžete vydat na tradičně i tematicky zaměřené pochody. Méně pokročilí vandrovníci určitě ocení, že délka tras se pohybuje už od 5 kilometrů, takže vyrazit na organizovaný špácír může opravdu kdokoli.

na Tišnovsku. Pro lepší navigaci sledujte od nádraží ČD v Říkoníně vlastní značení. Skály jsou od vlaku vzdáleny asi 2,5 km. Autem je možné zaparkovat na Raňci U Bizona (Kutiny). U skal budou připraveni cvičitelé VHT a instruktoři horolezectví, pod jejichž vedením si každý může vyzkoušet jištění, lezení a slaňování na cvičných skalách.

15. dubna 2017
Svrateckou hornatinou
k rozhledně Horní les – 11. ročník
Pořadatel: KČT Jiřího Gutha Jarkovského Polička, www.kct-jgj.band.cz

Jedná se o zajímavý a poměrně ojedinělý turistický zážitek, tedy hvězdicový výstup na rozhlednu Horní les 774 m n. m., která je nejvyšším bodem Svratecké hornatiny v kopcích nad Vířskou přehradou cca 5 km od obce Rovečné. Každý, kdo v tento sobotní den dosáhne rozhledny Horní les mezi 10.00 a 17.00, obdrží diplom a je jedno, odkud se k rozhledně vydal. Žádná registrace, žádný základní bod výstupu, jenom cíl, a to u paty rozhledny Horní les. Akce má svoji vlastní turistickou vizetku.

22. dubna 2017
Neváhej a chod! Aneb Den Země ve Žďárských vrších

Pořadatel: Chaloupky o. p. s., pracoviště Krátká u Sněžného, www.chaloupky.cz

Akce na podporu pěší chůze. Připraveny jsou trasy od 5 do 100 km v oblasti Žďárských vrchů. Zájemci o nejdlejší putování startují již v pátek v podvečer. Trasy vycházejí z Horáckého muzea v Novém Městě na Moravě.

22. dubna 2017
Za krásami okolí Nedvědice – 44. ročník
Pořadatel: KČT, odbor Nedvědice, www.nedvedice.cz

Tradiční jarní turistický pochod, již zažítá stálice mezi turistickými akcemi, kterou milovníci turistiky nevynechají stejně jako tradiční podzimní Tišnovskou padesátku. Nedvědice s hradem Pernštejn je centrem a výchozím bodem do krásného okolí svažů Nedvědicých Krkonoš, nad Křížovicí, Sejřek či ke Chlébskému, kde ještě stihneme krásné kvetoucí bleudle. Trasy jsou v rozptýlení od 5 do 50 km a cyklotrasy od 30 do 50 km. Akce má svoji vlastní turistickou vizetku.

6. května 2017
Virské výlety

Pořadatel: obec Vír, www.virvudolisvratky.cz Na počest zakladatele a prvního průkopníka turistiky ve Viru Františka Štátného pořádá obec Vír výlety po krásách okolí. Cílem jsou místní zříceniny, Virská přehrada nebo nedaleká rozhledna Karasín a Horní les.

pokračování na str. 11

Skály Žďárských vrchů

Skalní výchozy, skály a sutě patří neodmyslitelně k Žďárským vrchům. Jsou častým cílem turistických výletů v jinak celkem ploché a geomorfologicky ne příliš členité krajině. Vrcholové skalní partie byly přitom v minulosti viditelnými dominantami tolik typickými pro orientaci v okolní krajině, avšak v posledních desetiletích se postupně ztratily ve smrkových lesích.

O částečném odlesnění skalních výchozů se začalo hovořit již v roce 2013, kdy návrh ochrany podpořila i veřejnost a vlastníci pozemků. Částečné odlesnění proběhlo na Drátenické skále nad vesnicí Blatiny a na Bílé skále nedaleko Křížánek. Na odlesnění čeká i nejvyšší vrchol Žďárských vrchů, a to Devět skal. Zde musely porosty ustoupit už po suchém roce 2015, kdy těmto postupům šel naproti lýkožrout smrkový, neboli kůrovec. Takové odlesnění, které se Žďárských vrchů týká, je ale prováděno v regulované míře, týká se poškozených

například sokola stěhovavého, který z našich lesů vymizel na přelomu 60. a 70. let. Vrcholové partie tedy čeká citlivé rozvolňování lesů a odkrývání dalekých výhledů, které byly jinak v těch nejvyšších partiích dosud vzácné. Skalní výchozy s dalekými výhledy se tak stanou v krajině pestřejší a pro návštěvníky atraktivnější. Správa CHKO nicméně neuvažuje o odskrytí všech skalních vrcholů, některé z nich si zachovají stávající podobu. „Hlavním kritériem je biodiverzita, pokud tam jsou rozdílné druhy, pak půjde pouze o šetrnou údržbu nebo ponechání ve stávajícím stavu. Ale například na Devíti skalách zásah plánujeme, rozhodně chceme odkrýt vrcholové partie dominant Žďárských vrchů,“ prozradil Václav Hlaváč, ředitel CHKO Žďárské vrchy

Kde se bude kácet?

Částečné odlesňování, neboli odcloňování, se týká všech skalních vrcholů na hlavním hřebenu Žďárských vrchů, tedy přírodních památek Bílá skála, Černá skála, Devět skal, Drátník, Lisovská skála a Malinská skála.

Ochránáři nově připravili plány péče pro tato území, ve všech se zásahy počítají. „Tyto plány jsou podkladem pro lesní hospodářské plány, které se momentálně schvalují a platit budou po dobu následujících deseti let,“ říká ředitel Správy CHKO Žďárské vrchy Václav Hlaváč. Další skalní útvary jako například Čtyři palice spadají do jiných cyklů a obnova hospodářských plánů je teprve v budoucnu čeká.

Devět skal

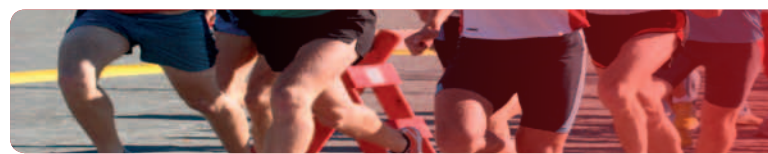
Rozsáhlý skalní systém je tvořen třemi dlouhými rulovými hřebeny s devíti věžemi a třemi malými věžičkami. Jednotlivé skalní hřebeny jsou vysoké 12 až 20 m. Po svazích v okolí skal jsou balvanité a sutové pole. Mezi skalními bloky převažují smrkové porosty s malým vmišeným procentem buku a jedle. -LV-

a ne příliš hodnotných smrkových porostů a nijak se neprojeví na biodiverzitě, naopak celkově ekosystému prospěje. Původní jeřáby se ponechají a uvolní se tak prostor pro původně přirozené buky a jedle. V letošním roce se tedy kácení dotkne hlavního hřebene Žďárských vrchů, ale nemělo by nějak omezit návštěvníky. Je ovšem fakt, že zvuk motorové pily v chráněném území může u návštěvníků jítřit emoce. Přímou na Devíti skalách bývá v atraktivních slunečných dnech na vyhlídce nepříznivý proud lidí. Cílem CHKO Žďárské vrchy je veřejnosti jednak ukázat krásné části přírody, na druhou stranu ale také chránit místa citlivá na rušení. Správa CHKO se tak snaží udržet klidový režim na nepřístupných místech, kde již hnízdí výř, krkavec nebo jiné vzácné druhy anebo se na těchto místech očekává návrat historicky domácích druhů,

Sportovní akce ve Velkém Meziříčí 2017

Sportovní centrum Velké Meziříčí pořádá stejně jako v minulých letech i v roce 2017 oblíbené sportovní závody pro veřejnost. Na závodech jistě zúročí sportovní hodiny tréninku v tělocvičnách, kdy nabízí sportovní centrum každodenně a po celý rok lekce různého zaměření. Jsou to lekce pro nejmenší dětičky i pro jejich maminky, pro začínající i pokročilé sportovce a také oblíbené cvičení pro seniory.

MTB RACE

1. dubna 2017

Vždy v dubnu se koná první jarní závod na 35 km pro horská kola po krásném okolí města. Závodníci se projedou například i po hrázi mostišťské přehrady. Vypsané jsou kategorie pro dospělé i děti. Každý tak může celkem v osmi kategoriích poměřit své síly mezi stejně starými sportovci. Kdo sám nechce závodit, může přijít fandit a při tom třeba přihlásit své děti na dětský závod, pro nejmenší bude připravena dráha zručnosti, děti od 10 do 17 let se vydají na trať dlouhou 3 km. Pro vítěze budou venku připraveny stupně vítězů a kromě diplomů a medailí na památku závodu i hodnotné ceny.

Nesměřské údolí. Závod startuje na Náměstí, kde závodníci za nadšeného fandění diváků obíhají dva okruhy, poté vyběhnou dolní městskou branou podél řeky Oslavy přes areál firmy NKT Cables do Nesměřského údolí. Trať je rovinatá, mírně

VELKOMEZIŘÍČSKÝ PŮLMARATON

10. června 2017

Špičkoví běžci se scházejí na letním běžeckém závodě na 21,1 km s klasickými půlmaratonovými pravidly, avšak na rozdíl od jiných půlmaratonů se ten velkomeziříčský může pyšnit krásnou tratí, kterou nám poskytuje

zvlněná, běžící si vyzkouší jak povrch asfaltový, tak i zpěvněné polní či lesní cesty. V loňském roce se závodů zúčastnilo přes 100 dospělých běžců. Na náměstí probíhají zároveň závody dětí všech věkových kategorií. Podle věku mají upravenou délku trasy, děti si tak mohou změřit běžecké síly se svými vrstevníky. Pro každého příchozího je určen i doprovodný program – skákání na trampolínkách při hudbě pro děti, malování na obličej, soutěže o kredit do sportovního centra a další. Bezprostředně po dosažení cíle jsou vyhlášeny výsledky a nejlepší závodníci odměněni diplomem a věcnými cenami.

V druhé polovině roku pak pokračujeme srpnovým Koloběhem, na který vás pozveme v příštím čísle.

Jarní turistické pochody

8. května 2017

Dálkový pochod a cyklistická jízda Sokolskou župou Pernštejnskou – 26. (21.) ročník

Pořadatel: TJ Sokol Tišnov, <http://pochod-sokolskou-zupou-bernstejn.webnode.cz>
Pěší putování se startem z tišnovské sokolovny nebo z nádraží ČD v Doubravniku se společným cílem na hradě Pernštejně. Připraveny trasy v délkách od 10 do 37 km. Cyklojízdy vyrazí rovněž od tišnovské sokolovny, kam se také vrací, po trasách od 20 do 55 km.

pokračování ze str. 10

27. května 2017

Horský běh Bystřickem kolem Vířské přehrady – 13. ročník

Pořadatel: Jiskra Vír z.s., www.virvudolisvratky.cz
Zde se jedná již o vrcholné sportovní aktivitu. Horský běh startuje v obci Vír, která se stala mekkou spousty rozličných sportovních aktivit. Trasa v délce 28 km vede po asfaltových cestách v krásném okolí vodní nádrže Vír. Tato akce je již pro trénované jedince, ale můžete být i domácím amatérem a směle se do závodu přihlásit. Případně je možné se zúčastnit 4 km závodu Přes přehradu.

2.–3. června 2017

Měřinská padesátka – 46. ročník

Pořadatel: KČT Jiskra Měřín, jcf@seznam.cz
Noční padesátka je také oživením na trhu

turistických pochodů. Přes noc můžete absolvovat 50 km trasu anebo se ráno vydat na trasy v rozpětí od 5 do 50 km a cyklotrasy od 25 do 100 km, včetně 65 km pro MTB. Start: 1. 6. 20:00–21:00 noční padesátka, 2. 6. 7:00–10:00 ostatní trasy, start i cíl na hřišti TJ Jiskra Měřín.

3. června 2017

Herálec na kole

Pořadatel: KČT Slovan Pardubice, www.kct-slovan-pardubice.info
Individuální cyklistický výlet křížem krázem Žďárskými vrchy podle připraveného itineráře a pod vedením vedoucího z KČT Slovan Pardubice. Start a cíl u Obecního úřadu v Herálci. Podrobnější propozice budou na webu.

10. června 2017

Vídeňský pochod (dříve známý jako Vandr do Vídně) – 19. ročník

Pořadatel: SK Vídeň a KČT Kudrna, www.obecviden.cz
Až do rakouské Vídně se na tomto pochodu nedostanete, ale ve Vídni i přesto budete. Start v 6.30 místo startu kulturní dům Vídeň. Těšit se můžete na pěší trasy v délce 9, 19 a 38 km a cyklotrasu v délce 38 km.

Procházka Meziříčskem

S nadcházejícím jarem přichází nová očekávání. Letošní zima byla bílá a mrazivá, o to víc se teď všichni těšíme na sluníčko, zpěv ptáků a první kytky. Zkrátka na probouzející se přírodu ze zimního spánku.

Ve Velkém Meziříčí se máme na co těšit. Jako každý rok jsou pořádány jarní pochody. Okolní krásná příroda vybízí k výletům jak na kole tak i pěšky. Přes naše město vede mlynářská cyklotrasa, kde podél řeky Oslavy můžete spatřit několik dochovaných mlynů, které nám připomínají mlynářskou historii v kraji. Již známé

a turisty hojně navštěvované jsou naučné stezky v Nesměřském a Balinském údolí, které jsou vzájemně propojeny, tedy je to další typ na cyklovýlet. Kdo z vás ještě nebyl na rozhledně Fajtův kopec, neváhejte na ni vyběhnout. Budete-li mít štěstí na jasné počasí, pohled na okolní přírodu je nádherný. Do blízkého okolí bychom vám doporučili výlet na Svatou horu u Křizanova. Je to poutní místo a má svoje duchovní kouzlo.

Ne náhodou se o nás říká, že jsme městem kultury. Přijměte tedy pozvání na některé kulturní akce. Čeká nás Velikonoční výstava, opět se budou pálit čarodějnice, kdy průvod s koňským povozem a čarodějníci prochází celým městem až k hranici, kde je připraven bohatý program. Tradiční charitativní koncert Muzikanti dětem se uskuteční v květnu. Konat se u nás bude také Centus Moraviae a již 11. ročník Evropského festivalu filozofie, který se těší stále větší oblibě. Tentokrát na téma: Reforma a revoluce. Připravuje se mnoho koncertů, divadel a opět kulturní léto se zajímavými účinkujícími. Brány velkomeziříčského zámku se otevírají v květnu, kde nás letos čeká rarita – zpřístupnění odhalených fresek. Prohlídky zámeckých prostor a muzejní výstavy jsou samozřejmostí. Od června je otevřena vyhlídková věž kostela Sv. Mikuláše, kde můžete nově nahlédnout do života tamního vězníka, který tam má svůj byt a kozí chlívek je jeho součástí. Po schodech nahoru se vám nabídnou historické fotografie a model města v provedení 3D. Raritou věže kostela jsou hodiny, které mají průměr 4,2m, jsou prosvětlené a jedny z největších ve střední Evropě. Centrum města je památkovou zónou s mnoha historickými budovami. Také můžete shlédnout bývalé židovské ghetto, a to synagogy, židovský hřbitov a některé ulice. Až budete na náměstí, navštivte také radnici, kde sídlí Turistické informační centrum, kde získáte další potřebné informace a malou sladkou odměnu. Ve Velkém Meziříčí jste vždy vítáni!

17. června 2017

Kolem Doubravniku pěšky i s kolem – 10. ročník

Pořadatel: KČT Doubravník, www.kctdoubravnik.wz.cz
Z centra Doubravniku se můžete vydat na dálkový pochod a cyklojízdu, kde pěší trasy jsou v délce od 9 do 50 km a cyklo trasy do 60 km. Akce má svoji vlastní turistickou vizi.

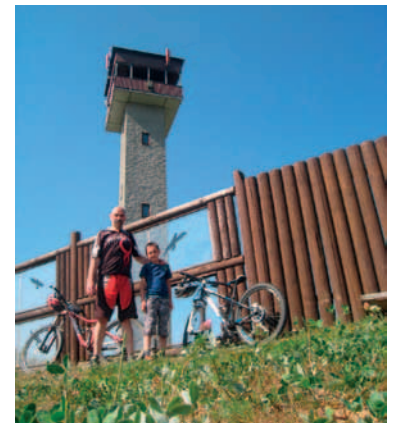
Vrchařskou korunu Vysočiny budou cyklisté zdolávat i v roce 2017

O co se vlastně jedná? Vrchařská koruna Vysočiny je celosezónní volnočasová aktivita pro milovníky cyklistiky a přírody. Cílem je zdolat 20 vybraných vrcholů v co nejkratším časovém rozmezí. Pro vítěze je pak připraven pohár a pro ostatní úspěšné přemožitele vrcholů diplom a drobné dárky, jako třeba tričko nebo menší doplněk cyklistické výbavy. Že je na tom vaše fyzická bídne? Nevadí, zúčastnit se můžete jen pro radost z jízdy a poznávání známých i neznámých koutů Vysočiny. Abyste si o této cyklistické soutěži, v níž je v podstatě vítěz každý, kdo zdolá všech 20 vrcholů, udělali lepší obrázek, vyzpovídali jsme organizátorku Lenku Víchovou:

Lenka, jak jste na tento nápad přišla a kolikátý ročník Vrchařské koruny Vysočiny pořádáte?

Cyklistika a místní příroda jsou moje srdcové záležitosti. Chtěla jsem nějak přiblížit místní krajinu a zajímavá místa, která jsou v tomto krásném koutu Vysočiny a motivovat k jejich zdolávání na kole. Spoustu míst tu člověk, ať už jako cyklista nebo chodec míjí, nejsou po turistické/značené trase nejsou „po ruce“ a přitom jsou krásná, takže prostřednictvím Vrchařské koruny je chci ukázat ostatním. Zaujal mne projekt mého kamaráda Adama Hlocha ze Vsetína, který v roce 2013 realizoval první ročník Vrchařské koruny Valašska. S jeho svolením vznikla o dva roky později Vrchařská koruna Vysočiny a letos se uskuteční její třetí ročník.

Jaká byla účast minulých ročníků a jakou očekáváte letos?

V prvním i druhém ročníku se registrovalo kolem 80 účastníků a všech 20 vrcholů zdolala polovina z nich. Doufám, že se letos rádi vrátí i účastníci uplynulých ročníků, ale také doufám, že Vrchařská koruna osloví i nové účastníky.

Takže se v České republice pořádá více podobných závodů?

Ano. Už jsme celá rodina Vrchařských korun. V roce 2015 jsme se spolu s Jesenickou a Jihočeskou přidali do čtveřice k „mateřské“ Vrchařské koruně na Valašsku. V roce 2017 se jich bude v ČR konat 11 a na Slovensku 4.

Podle čeho vybíráte vrcholy do soutěže?

Těch hledisek je několik. V první řadě by to měl být kopec/vrchol (smích). Ale je pravda, že přidávám i místa cyklistiky „zadarmo“. Dále by místo mělo být dostupné na kole, tady je důležité zmínit, že více jak 50% vrcholů je v terénu, tedy silniční kolo je vhodné nechat doma. No a místo by mělo být zajímavé, krásná příroda, zajímavost, historické téma, technická památka.

Na jaká místa se podívají letošní účastníci?

Můžou se těšit na rozhledny a krásnou přírodu. A taky třeba Květnici, což je vzácné místo známé jako naleziště mnoha nerostů u Tišnova, nebude chybět již tradičních Devět skal, dominanty Žďárských vrchů, a můj oblíbený Lucký vrch.

Jak probíhá vyhlášení?

Vyhlášení probíhá v bystřické restauraci, kde se sejdu všichni účastníci, kteří absolvovali všech 20 vrcholů. Ti dostanou diplomy a nějaké drobné dárkové předměty, jako třeba tričko, placky a předměty od sponzorů. Vítěz, tedy ten, kdo zdolal všechny vrcholy za nejrychlejší čas, dostane i pohár. Společně pak posedíme a zhodnotíme celý ročník.

Plánujete nějaké novinky do letošní soutěže?

Novinky budou dvě. První bude kategorie Junior, kdy účastníci do 15 let budou k úspěšné účasti a ocenění muset absolvovat polovinu libovolně vybraných vrcholů. Druhou věcí budou tzv. bonusové vrcho-

ly. To jsou vrcholy, které přímo do hlavního Vysočiny prostě patří. Kdo zdolá i tyto tři „bonusy“ může se těšit na speciální cenu. Všechny aktuální informace, včetně registrace je možné najít na webových stránkách www.vkvyso.cz.

Lence přejeme, aby Vrchařská koruna Vysočina přivedla hodně nových nadšených cyklistů a Vrchařské koruně, aby se rozrůstala do dalších regionů.

Regionální výrobky a výrobci

Jako každý region má i ten náš svůj vlastní neopakovatelný charakter daný přírodními podmínkami, možnostmi a tradovanými přístupy starousedlíků v kombinaci s přístěhovalci. To se nejvíce otisklo vedle lidových zvyků do místních receptů, výrobků a unikátních produktů. V dnešní době je po regionálních výrobcích velká shánka, a tak nějak automaticky jsou spojovány se zdravými potravinami. Některé jsou věnčeny různými certifikáty, jiné zůstávají méně známé, ale snad o to více zůstávají poctivě lokální. Budeme vám ve všech 3 letošních číslech Turistických novin představovat známé i neznámé výrobky našich lokálních výrobců. Tady máme prvních 12 tipů, které vzešly z pudy a práce regionu východní Vysočiny.

1 Káva Hofr pražírna a kavárna Blatiny

Do malebné vesničky Blatiny v samém centru Žďárských vrchů vábí vůně kávy pražírna Hofr už 27 let. O pět let později byla otevřena i kavárna s možností ubytování. Neopakovatelné kouzlo šálku čerstvé kávy u kachlových kamen v chalupě uprostřed přírody je příjemnou zastávkou pro všechny letní i zimní turisty.
www.hofr.cz

2 Bylinný likér Kadovánek U Janečků, Kadov

Hospoda U Janečků na Kadově patří k nejstarším usedlostem v obci, a provoz v ní byl zahájen zřejmě už v 18. století. Ve svérázném hospodě je k dostání bylinný likér Kadovánek, který navázal na tradici proslulého Samotinského vaníku.
www.obeckadov.cz

3 Bylinné sirupy a čaje Farma Sedmikráska, Jimramovské Paseky

Malá rodinná farma v obci Jimramovské Paseky se zabývá výrobou bylinných sirupů a sypaných bylinných čajů z bylinek sesbíraných přímo v okolní čisté přírodě. Veškeré výrobky vyrábí ručně.
www.sedmikraska-bylinky.cz

4 Prosetínské trubičky U Maršálků, Prosetín

Prosetínské trubičky vyrábí podle historické technologické receptury, kterou vylepšila o speciální hnětení, převalování a chlazení listového těsta, rodina paní Maršálkové v Prosetíně. Jejich výroba je založena na zhotovení vlastního listového těsta z kvalitních surovin. Trubičky jsou vyráběny v několika velikostech podle přání zákazníka.
<http://prosetinsketrubicky.wixsite.com/domu/trubicky>

5 Ujčovský mošt Ujčov

Moštárna pana Zdeňka Loukoty z místní části Kasany v obci Ujčov navazuje v tradici zpracování ovoce z přilehlého sadu i z blízkého okolí na více jak stoleté zkušenosti. Mošt ze starých odrůd vysokokmenných jablek můžete zakoupit přímo ze dvora nebo na farmářských trzích.
www.ujcovskymost.cz

7 Pivo Sentický Kvasar Pivovar Jelínek, Sentice

Sentické medové pivo Kvasar je vyráběno klasickou pivovarnickou technologií tzv. spodního kvašení. V průběhu dozrávání je do něho přidáván studenou cestou pravý včelí med. Dnešní nefiltrovaná piva navazují na dávné tradice piv našich předků, jsou pro svoji plnost chuti a přítomnost kvasinek stále více vyhledávána.
www.pivokvasar.cz

9 Pivo Harrach Pivovar Jelínkova vila, Velké Meziříčí

Pivo Harrach je pravé české pivo s působivým charakterem, daným přírodním nasycením oxidem uhličitým, jemnou vůní, bohatou penivostí a plností neboli chlebnatostí chuti. Pivo nefiltrujeme, nepasterizujeme a nepřidáváme do něj žádné stabilizátory či jiné nepřirodní látky. Minipivovar je součástí hotelu Jelínkova vila, kde v restauraci najdete kromě světlého a tmavého ležáku na výčepu vždy i některý z pivních speciálů.
www.jelinkovavila.cz

10 Pikárecké perníkové preclíčky Perníkářství Lucie, Moravec

Lucie Krejčová z Pikárce peče dle tradičních receptur originální perníky ruční výroby ve tvaru preclíku velikosti cca 6x4 cm, vykrojený z perníkového těsta a sypaný před pečením třtinovým cukrem. Kombinace tradiční chuti perníku a třtinového cukru přináší nový zajímavý chuťový zážitek.
lucka.pernicek@seznam.cz

11 Mitrovský Angus Mitrovský dvůr

Farma masného hovězího skotu plemene Aberdeen Angus a jehněčího chovu plemene Suffolk. Mezi naše speciality patří sušené hovězí maso, hovězí paštika podle starých receptur nebo hovězí sušená klobása. Vedle vyžralého hovězího prodáváme i domácí vepřové a skopové, klobásy nebo sušené maso. Vše z mitrovského statku nebo z nejbližšího okolí.
www.mitrovsky.com

6 Ovčí sýr Zoltán Korenek, Hluboké Dvory

Stoprocentní ovčí sýr je na našem trhu poměrně vzácný. Na farmě v Hlubokých Dvorech zpracovávají mléko ovcí z vlastního stáda a mění ho v sýr přírodní, uzený, vyžralý, ale i jako brynzů a další výrobky. Restaurace Černoorské hraběnky nabízí nejen sýry, ale i pokrmy z nich připravené, nechybí ani speciality z jehněčího masa.
korenek.zolo@centrum.cz

8 Bítešské paštiky Uzenářství Sláma, Velká Bíteš

Potravinářská firma SLÁMA má pevné základy vybudované na rodinné tradici sahající až do roku 1912. Pro Bítešské paštiky jsou dle staré receptury vybrány nejlepší ingredience, samotná paštika je balena do sklenic a chutná jako domácí.
www.slamamilan.cz

12 Nížkovské hranolky a brambůrky Fritagro, Nížkov

Společnost FRITAGRO Nížkov, s.r.o. byla založena roku 1996. Firma se zabývá potravinářskou výrobou z brambor, která se dělí na předsmážené zmrazené bramborové výrobky a sušené bramborové výrobky. V roce 2015 jsme ve výrobě spustili nový produkt, a to je sušená rýžová těstovina bez obsahu lepku.
www.fritagro.cz

Žďárské ohnisko barokní gotiky

340 let od narození geniálního architekta Jana Blažeje Santiniho Aichela

20. dubna 1706 je datován dopis, který píše Jindřich Snopek, opat kláštera v Sedlci u Kutné hory Václavu Vejmluvovi, představenému kláštera ve Žďáru na Sázavou o tom, že nastává ta pravá chvíle pro žďárskou příležitost. Do Sedlce totiž přijíždí na kontrolu své stavby, největšího kostela v českých zemích, architekt Santini. Vejmluva posílá do Kutné hory povoz a tak přichází geniální autor stavebního stylu barokní gotiky poprvé na území dnešního Kraje Vysočina. Jeho práce ve zdejších regionu pak trvala celých sedmáct let a jejím vyvrcholením se stal poutní kostel Sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou.

Santini se narodil 3. února 1677 v rodině pražského kameníka. Vyučil se malířem a stavitelem a na studijní cestě navštívil řadu míst v tehdejší Rakousku a v Itálii. Cílem jeho cesty se, ale stal Řím, kde se seznámil s největšími stavitelskými díly baroka. Jeho životním vzorem se stává Francesco Borromini, autor překračující všechny dobové konvence. Santini se pak podle odborníků stává jeho jediným nástupcem. Po návratu do Čech získává mladý architekt

Snahou bude nabídnout návštěvníkům kostela co největší prostor i po turistické sezóně, kdy je ve většině památek provoz omezen. Plánujeme zde také rozšířit nabídku vhodných duchovních kulturních programů a koncertů a připravovat vhodné vzdělávací programy pro školy. Chceme rovněž zkvalitnit prezentaci památky UNESCO a službu turistům jak pečlivým výběrem, tak i vzděláváním a formací průvodců.

Poutní kostel Sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

Velký ctitel mučedníka Jana Nepomuckého, opat Václav Vejmluva, přistoupil ihned po otevření světcova hrobu v březnu 1719 k zadání nového chrámu umístěného na kopci nad klášterem. Kopec byl podle mučednickova rodiště nazván Zelená hora. Zároveň neporušeného jazyka pochopil jako boží pokyn i architekt Jan Santini Aichel. Ten během několika málo týdnů vypracoval pro Vejmluvu projekt poutního kostela a o tři roky později, 27. září 1722, byl kostel slavnostně vysvěcen. Tím však stavební a umělecké práce na Zelené hoře zdaleka nekončily. Nadále probíhaly práce na výstavbě ambitů s pěti kaplemi a pěti branami. Základním prvkem chrámu je oslava hvězdy uprostřed hvězd. Půdorys postavený na pěticípé hvězdě a pět kaplí v ambitu symbolizují nejen pět mučednických ran Kristových, ale také pět hvězd, které se zjevily nad místem umučení Jana z Nepomuku. Fascinující zjev kostela je dodnes korunou širokého kraje. Naprostá jedinečnost a originalita Santiniho přístupu k architektuře a čistota všech stavebních a slohových prvků byla jednoznačně potvrzena zařazením této solitérní stavby do seznamu památek UNESCO.

Informace:
e-mail: info@zelena-hora.cz
mob.: +420 724 758 993

Konventní kostel Nanebevzetí P. Marie a Sv. Mikuláše

Cisterciácký klášter ve Žďáře nad Sázavou byl na pomezí Čech a Moravy založen po příchodu prvních mnichů v roce 1252. Klasická řádová architektura řehole sv. Bernarda se promítla především do půdorysu klášterní baziliky Nanebevzetí P. Marie. Na počátku 18. století přichází do kláštera vzdělaný a energický Václav Vejmluva. Po hospodářské obnově kláštera se rozhodl pro jeho celkovou stavební rehabilitaci. Po prvních kontaktech zve do Žďáru mladého architekta Jana Santiniho Aichla a zadává mu přestavbu konventního kostela. Santini zde realizuje úpravy jednotlivých lodí, aby do přední části, původně gotického oltářního transeptu zaklenul varhanní emporu. Celý prostor uzavírá hlavní oltář, řešený architektem s využitím staršího, mimořádně kvalitního oltářního obrazu Leopolda Willmanna. Celý interiér kostela je doslova učebnicí stavební historie, neboť se v něm vzácně propojují prvky rané gotiky se Santiniho pojetím nadčasové architektury.

Informace:
tel.: +420 602 565 309
e-mail: info@zamekzdar.cz

Areál kláštera, dnešní zámek rodiny Kinských

Vydejte se s námi po stopách architekta Santiniho. Při komentované prohlídce s průvodcem navštívíte nejzajímavější místa bývalého cisterciáckého kláštera – nynějšího zámku, která jsou spojena s vý-

mejným architektem Janem Blažejem Santini-Aichelem. Seznámíte se životem v cisterciáckém řádu, vstoupíte do osobního sídla opata – prelatury, navštívíte baziliku Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše, zavítáte do obydlí mnichů – konventu, nahlednete do studniční kaple a objevíte původní sádky ze 13. století.

Vzájemné osobní přátelství mezi vzdělaným opatem a originálním architektem vedlo logicky k další spolupráci. Po první etapě následovaly zakázky v rychlém sledu a Santini nebyl zřejmě zadavatelem ve své invenci ničím limitován. Výstavba malého hřbitova, určeného pro případné oběti moru, který však do kláštera nikdy nezasáhl, byla symbolicky postavena na půdorysu lidské lebky se třemi kaplemi. V souvislosti s radikálním rozšířením prostoru bylo rozhodnuto o zřízení šlechtické akademie přímo v areálu kláštera. Pro ni navrhl Santini jednak dispozici hlavní budovy a slohově mimořádně čistou budovu konírny. Dále vytvořil pro žďárský klášter řadu dalších staveb hospodářského charakteru. Hospodářský dvůr postavený na půdorysu hudebního nástroje lyry, klášterní hostinec U tří hvězd, špitál pro nemocné postavený na půdorysu rovnoramenného kříže a zájezdní hostinec v Ostrově nad Oslavou postavený na symbolice dvojitého W, jako připomínku jména opata Václava Vejmluvy. Stavbou uzavírající prostor mezi gotickou částí kláštera, původním starým opatstvím a přestavěným konventním kostelem, se stala budova prelatury kláštera s nástrojnými freskou zpodobňující nebeskou blaženost cisterciáků. V interiéru stavby vás také zaujme halové hlavní schodiště. V areálu dnešního zámku můžete také navštívit moderní Muzeum nové generace představující příběh historie a nejslavnějších let tohoto Kláštera na hranicích.

Informace:
tel.: +420 602 565 309
e-mail: info@zamekzdar.cz

Santiniho kostely na Žďársku

Opat Václav Vejmluva se narodil jako syn pivovarnického sládky kláštera na Starém Brně. Podle dochovaných záznamů nechal cestu ze svého rodiště do svého nového domova ve Žďáru vyzdobit zastavením ve třech neobyčejných kostelích. Navíc k nim přidal zastavení v Panské hospodě v Ostrově nad Oslavou, kterou Santini postavil na půdorysu počátečního písmena jeho jména i příjmení.

Zvole, kostel Sv. Václava
Původně středověký kostel sv. Václava byl počátkem 18. stol. ve značně zchátralém stavu. Santini prováděl jeho přestavbu jako součást celého komplexu úprav a dostaveb na území působnosti žďárského kláštera. Spolu s kostely v Horní Bobrově, Obyčto-

vě a v samotném Žďáru pak dokládá Santiniho schopnost věnovat se programové a zodpovědné také menším stavbám. Barokně přestavěný kostel má půdorys řeckého kříže a je vymezen geometrickou osnovou složenou z kružnic opsaných a vepsaných základovému čtverci. Dominantou střechy je lucerna modelovaná v sym-

bolice knížecí čapky jako atributu patrona chrámu. Toho, stejně jako stavitele Vejmluvu připomíná také písmeno W ve vrcholu štítu západního průčelí.

Obyčtov, kostel Navštívení P. Marie

Poutní kostel nechal v Obyčtově v 1. polovině 18. století vybudovat žďárský opat Václav Vejmluva, autorem projektu byl J. B. Santini. Velkou raritou je tzv. želví půdorys, symbol stálosti ve víře. Tvar hlavní lodi opravdu připomíná želví krunýř. Dnešní podoba kostela je ovlivněna řadou nových úprav.

Horní Bobrová, kostel Sv. Petra a Pavla

Původní středověký farní kostel v Horní Bobrově nedostačoval na počátku 18. století potřebám rozsáhlé farnosti. Santini proto v roce 1714 vypracoval nový projekt a kostel byl v souvislosti s realizací svatojánského poutního kostela na Zelené hoře vysvěcen 5. října 1722. Z původního pozdně románského kostela nechal Santini pouze hlavní loď, kterou však proměnil v kněžiště s oltářem, a tak obrátil celou orientaci kostela. Na východní straně totiž připojil prostor nové lodi. Vstupní pětiboký portál je působivě barokně realizován a v literatuře je často připomínán italskými vzory. Především římským průčelím stavitele Borrominiho.

Vítejte v Želivě

Klášter premonstrátů v Želivě je národní kulturní památkou, vyhledávaným poutním místem, tradiční destinací domácích i zahraničních turistů, kteří zde ocení klid pro duchovní obnovu i fyzický odpočinek. Stejně tak jako v minulosti je i dnes klášter centrem

duchovního života. Bratři v čele s opatem Jáchymem zde žijí v komunitě a kromě duchovních činností spravují také majetek kláštera, ke kterému patří ubytování, pivovar, restaurace, lesy, polnosti a rybníky. Každý den v sezóně se konají pravidelné prohlídky (pondělí až sobota 10:00, 14:00 a 16:00 a neděle 14:00 a 16:00) konventu kláštera s přilehlým kostelem

Klášterní kostel Narození P. Marie

Gotická bazilika premonstráckého klášterního kostela Narození P. Marie v Želivě vznikla přestavbou původní románské stavby v pozdním 14. století. Po rozsáhlém požáru v roce 1712 přistoupil opat Jeroným Hlína k hledání architekta a projektanta, který by kostel upravil. Santini přichází do Želiv v roce 1714, aby vypracoval projekt a následně až do roku 1720, kdy byl kostel dokončen, stavbu dozoroval. Santiniho úkol v Želivě byl odlišný než předtím v Sedlci nebo Kladru, kde se jednalo o interpretaci původně středověkého chrámu v duchu barokní gotiky. Zde měl za úkol do stavět novou část a připojit ji k opravenému gotickému kněžišti. Osa kostela je opticky prodloužena předsunutou předsíňkou a bočními věžemi, mezi které je umístěna gotická monstrance, osazená podle Santiniho návrhu v roce 1719. Komplikované je řešená prostorová koncepce interiéru, rozdělená do třech lodí, které jsou mezi sebou rozděleny zavěšenými visutými klenáky. Ty pak jako variace na středověké předlohy působí ve své hmotnosti neskutečně křehce. Stejně tak působí průhledy do vrchního patra u bočních velkých oken.

Informace:

e-mail: centrum@zeliv.eu
tel.: +420 725 448 291, +420 569 431 234

S barokní historií Želivského kláštera jsou spojeny další kostely a stavby

Humpolec, kostel Sv. Mikuláše

Město Humpolec bylo v barokním období v majetku vlastníků panství v Herálcích. Na jejich pozvání přijíždí v roce 1716 Santini, aby vypracoval projekt obnovy středověkého a požárem poškozeného kostela. Kostel byl znovu zaklenut a vyzdoben barokně gotickým dekorem. Byla přistavěna sakristie a osová hlavní věž. Santini také navrhl, stejně jako v Želivě celou výstavbu interiéru. Z té se však do dnešní doby zachovala pouze kazatelna. Na přelomu 19. a 20. století však došlo ke zpětné regotizaci, která podstatně poznamenala především exteriér kostela. Příběh tohoto kostela je pro Santiniho ctitele příkladem, jak obtížná byla cesta k uznání jeho kvality.

Mladé Bříště, kostel Sv. Jana Křtitele

Santiniho projekt úprav původně středověkého kostela byl dokončen podle jeho plánu až několik let po jeho smrti. Na první pohled návštěvníka zaujmou čisté linie svědčící o architektové snaze ponechat původní pozdně románské prvky harmonicky vyzní s novým řešením věže. Řešení jejího zastřešení a lucerny mělo obdobu v nedalekém Humpolci a tak si právě zde udělá návštěvník představu, jak výrazně znehodnotilo nepochopení Santiniho principů jeho původní stavby.

Putování za Santinim

Spolek „Putování za Santinim“ se sídlem ve Žďáře nad Sázavou sdružuje správce a provozovatele řady jeho staveb, stejně tak jako odborníky, kteří se jeho životem a dílem profesně zabývají. Cílem činnosti spolku pak je především propagace a šíření znalostí o fenoménu barokní gotiky a jejího geniálního tvůrce.

Santini za svůj nedlouhý život vyprojektoval více než 80 staveb a z nich plná čtvrtina má dodnes své místo na území Kraje Vysočina. Vedle areálů klášterů v Želivě a Žďáře nad Sázavou je jeho dílo završeno poutním kostelem Sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, zapsaném na seznamu UNESCO.

Na území Kraje Vysočina se nachází řada staveb projektovaných geniálním architektem a tvůrcem stavebního stylu barokní gotiky Janem Blažejem Santinim Aichelem (1667–1723). Vedle poutního kostela Sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře (památko Unesco) jsou to klášterní areály Želiv a Žďár nad Sázavou. Zvláštní a velmi hodnotnou skupinu pak tvoří soubor menších venkovských kostelů a staveb – Zvole, Obyčtov, Horní Bobrová, Pohled, Humpolec, Mladé Bříště u Humpolce a město Žďár nad Sázavou.

Stanislav Růžička

REFORMY A REVOLUCE

pokračování ze str. 1

V tematických blocích budou moci návštěvníci festivalu diskutovat s předními českými odborníky nad problémy současné civilizace nejen Západu. Hlavní osobností 11. ročníku festivalu bude kardinál

děkanky Filosofické fakulty Univerzity La Sapienza v Římě Marty Fattori, Iliose Yanakakis z univerzity v Lille, Michala Hausera z Filozofického ústavu Akademie věd ČR a desítek dalších odborníků nejen na fi-

Dominik Duka, který v neděli 11. června bude sloužit v kostele sv. Mikuláše mši a odpoledne se zúčastní spolu s Joelem Rumlem a Mgr. Vladislavem Volným panelové diskuze v odborném bloku Reforma a úloha církve v dnešní době.

Festival bude jako každý rok doplněn i o bohatou programovou nabídku doprovodných pořadů – koncertů, výstav, divadelních a filmových představení a dalších. Naším návštěvníkům nabídneme koncerty, výstavy, filmy, divadelní představení. „Stalo se již tradicí, že festival filozofie je programově propojen s Mezinárodním hudebním festivalem Concentus Moraviae a nejnikat tomu bude i letos,“ prohlásil Milan Dufek. Festival filozofie se ve Velkém Meziříčí koná už od roku 2007. Ve svých předchozích ročnících nabídnul návštěvníkům přednášky a semináře s účasní například Erazima Koháka, Tomáše Halíka, Tomáše Sedláčka,

losofii, ale civilizační otázky obecně. Loňský jubilejní desátý ročník navštívilo rekordních 5000 lidí. Odbornými garanty festivalu jsou FLÚ AV ČR a FF MU v Brně.

Mgr. Milan Dufek, ředitel festivalu
www.festivalfilozofie.cz

Programové bloky 11. ročníku Evropského festivalu filozofie:

- Reformace a úloha církve v dnešní době
- Reformace
- Průlomy v poznání
- Revoluce v dějinách
- 100 let VŘSR
- Revoluce všedního dne – volný čas, rodina, stáří
- Výchova (nevýchova) – popularizace současných trendů

-KH-

Concentus Moraviae 2017

Jedinečné hudební zážitky prožité v překrásných místech Vysočiny a jižní Moravy Vám nabídne festival Concentus Moraviae. Více než 30 koncertů klasické hudby s přesahy do jiných žánrů se Vám představí na zámcích, zámeckých nádvořích, v kostelích i synagogách dvou desítek moravských měst a to od 3. do 29. června 2017.

22. ročník s názvem „LA VOCE“ je věnován tématu lidského hlasu a zpěvu ve všech podobách od chorálu, přes lidovou hudbu až po barokní operu nebo jazz. Významným dramaturgickým akcentem je výročí Claudia Monteverdiho, od jehož narození v letošním roce uplyne 450 let.

V programu bude zastoupena česká špička scény staré hudby s různorodými předbarokními a barokními programy, mimořádně reprezentativní bude složení pozvaných

evropských souborů věnujících se středověké a renesanční hudbě. Posluchač uslyší také severské melodie, fascinující zvuk středomořského chorálu i portugalské fado v tradiční podobě.

V destinaci Koruna Vysočiny se můžete těšit hned na 9 koncertů a to ve Velkém Meziříčí 10. 6. a 21. 6., Tišnově 3. 6. a 24. 6., Žďáru nad Sázavou 9. 6. a 15. 6., Bystřici nad Pernštejnem 16. 6. a 27. 6. a na státním hradu Pernštejn 26. 6.

-LP-

Muzea destinace se zapojují do Festivalu muzejních nocí...

Bystřicena Pernštejnem, Předklášteří Tišnova, Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě, Velké Meziříčí to vše jsou místa, ve kterých se muzea zapojují do Festivalu muzejních nocí. 13. ročník tohoto festivalu se bude odehrávat v období od 19. května do 10. června. Každé muzeum si termín volí samo. Někde si však musíte na termín ještě počkat, jako například ve Velkém Meziříčí. Regionální muzeum ve Žďáru nad Sázavou zaměří svoji muzejní noc, která se koná 9. 6. 2017, k 410. výročí povýšení městečka Žďáru na město kardinálem Františkem z Ditrichštejna. Na Zámku Žďár doplní Muzejní noc pozorování oblohy astrono-

mickým dalekohledy a přednáška Jihlavské astronomické společnosti. Podhorácké muzeum v Předklášteří pořádá muzejní noc 20. května s výstavou Cestovatelé do světa a svět k nám. K této výstavě bude připraven i doprovodný program. V Bystřici nad Pernštejnem se do tohoto programu zapojí již tradičně 3 muzea – Městské muzeum, Depozit – muzeum veteránů TATRA klubu a Centrum EDEN. 13. 5. 2017 pod názvem: „Dohnat a předehnat... neztratit stopu“, se návštěvníci mohou těšit na ukázkou společenského dění v 50.–60. letech 20. století a výstavu dobových materiálů. Nové Město na Moravě bude tak trochu

vyčnívat z míst destinace. Muzejní noc spojí dohromady s galerijní nocí. Letošní téma bude tentokrát baroko. Na své si přijdou jak ti nejmenší, tak i dospělí. Děti se mohou těšit na loutkové divadlo a dospělí na koncert barokní hudby v Horácké galerii. V mezidobí se budou konat jak v galerii, tak i v muzeu komentované prohlídky v dobových kostýmech.

Festival muzejní noc je vyhledávanou akcí po celé republice, a proto se i některá muzea destinace Koruny Vysočiny snaží zapojit a zpestřit nejen turistům, ale všem zájemcům návštěvu muzea netradičním způsobem.

-ES-

Novoměstské Slunohraní – 8. ročník SLUNOHRANÍ 2017 3.-8.7. NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

Setkání příznivců komorní hudby, workshopy pro hráče na smyčcové nástroje, klasická hudba a letos také bluegrass.

Tři koncerty pod širým nebem na nádvoří Horácké galerie v Novém Městě na Moravě.

5. 7. 20:00 Bluegrassový večer s kapelou MONOGRAM

Monogram existuje už 25 let a je držitelem ocenění Evropská bluegrassová kapela. V průběhu večera zazní především hity z nejnovějšího alba Take it easy a také houslové skladby v podání Pepy Maliny.

6. 7. 20:00 Barokní dýchánek

Na festival Slunohraní se vrací úžasná flétnistka Michaela Koudelková se svým pětičlenným hudebním seskupením. Posluchačům představí skvosty barokní hudby, muzikanti budou hrát na dobové nástroje.

7. 7. 20:00 Janáčkovovo kvarteto a Letní orchestr

Na závěr festivalu se už tradičně představí Janáčkovovo kvarteto, ve druhé části koncertu pak Letní orchestr, složený z účastníků kurzů. Součástí programu bude také skladba pro kontrabas a orchestr, kterou přednese kontrabasista Marek Švestka, člen Filharmonie Brno. Po skončení programu čeká diváky tradiční zakončení Slunohraní s plouvajícími lampionky v městské kašně. Informace a rezervace vstupenek: www.slunohrani.cz

-LP-

Bítešská pouť 2017

Tradiční pouť ve Velké Bíteši je třídní, od 23. do 25. června 2017 a opět se ponese v duchu Mystery music.

V neděli 25. 6. pak bude od 15. hod předhledka folkloru skupiny Bítešáčku v programu „Mladé Bíteško“.

Těšit se můžete na spoustu poutových atrakcí, řemeslný jarmark a určitě vás čeká další překvapení.

Nova Civitas

Dvoudenní slavnosti města se letos připomenou v termínu od 16. do 17. června. Příjemná festivalová atmosféra přinese tradiční prezentaci místních neziskových organizací, šikovných rukou žáků Střední odborné školy, ale také bohatý doprovodný program pro dospělé i děti. Během slavností uslyšíte místní začínající kapely, ale i stálice českého showbizysu. Letošní rok je také významným připomenutím již 120 let výroby lyží na Novoměstsku. Ve spolupráci s firmou Sporten se podařilo domluvit hlavní hvězdu slavnosti – Janka Ledecského. Dalšími lákadly bude kapela Wahnout, britská bluesová a jazzová zpěvačka Victoria Klewin Band nebo Hoochie Coochie Band. Necháme se překvapit, co dalšího nám pořadatelé přichystají. (sledujte web: nmm.cz)

-LPT-

inzerce

HOTEL Ski

Horský hotel v srdci Vysočiny přímo v areálu Vysočina Arény obklopený přírodou nabízí komfortní ubytování, sportovní akce i gastronomické zážitky:

- klimatizované prostory pro konference, podniková školení, semináře i jiné akce
- kuchyně krajových českých specialit
- mezinárodní kuchyně, rauty, bankety a zahradní párty
- wellness centrum, bazén s protiproudem, chrlíč, masážní trysky, vířivka sauna, parní komora, tepidarium i Kneippova léčba a solárium
- fitness centrum s posilovnou, minigolf a další vyžití

INKORA s.r.o., Vlachovická 1 000, Nové Město na Moravě 592 31
e-mail: hotel.ski@proactive.cz, tel.: +420 724 556 818
www.hotelski.cz

Záměr vybudovat relaxační centrum se datuje již od vzniku penzionu „Červený mlýn“ v Tišnově. Jeden z nejstarších objektů, bývalý vodní mlýn na řece Svratce, získal svoji rekonstrukci nový význam. Polohou a využitím se stal významnou dominantou města Tišnov. Stylová restaurace s letní terasou, salónkem k pořádání společenských akcí (svatby, oslavy, semináře) a útulné ubytování, využívá již mnoho spokojených hostů.

Součástí je minipivo s výstavou 2 500 hl/rok. Dvoukomorová varna o objemu 10 hl, dvanáct zrcích tanků a otevřená spilka jsou umístěny za prosklenou stěnou, přístupnou se stávajícího parkoviště penzionu. Pivo „Grádo“ se zde vaří tradičními způsoby (horní, spodní kvašení) zásadně z tuzemských surovin a z vody čerpané z vlastního hlubinného vrtu. K pivovaru jsou přičleněny pivní lázně a wellness.

Podrobnosti na: www.pivovargrado.cz

Užijte si žďárské baroko všemi smysly

Rok 2017 je Rokem českého baroka a město Žďár nad Sázavou u tak významné akce rozhodně nebude chybět. V průběhu celého roku je pro návštěvníky i obyvatele města připraveno mnoho tematických akcí.

Z fascinující a okázalé doby baroka se nám dochovalo mnoho překrásných uměleckých děl i staveb. Máme být na co pyšní. A baroko má stále co nabídnout. Proto byl letošní rok prohlášen za Rok českého baroka. Protože se barokní velikáni, jako byl například malíř Michael Willmann, sochař Řehoř Thény nebo samotný Santini, bohudík nevyhnuli ani oblasti Žďársko, bude se Rok baroka týkat i této oblasti. Žďár nad Sázavou pro letošní rok oblékne barokní háv a nabídne nepřehledné množství zábavy právě na téma baroko.

Nasávat povznášející barokní atmosféru můžete od května v rámci **Svatojánské pouti** nebo **Dne otevřených zahrad zámku**, letos s podtitulem „Baroko žije v nás“. Pořádnou dávku hudby, divadla, sportovních aktivit, výstav a mnoha dalších věcí si budete moci užít na bujarých oslavách

po celém městě v rámci již tradičního **Dne Žďáru** nebo na podzimních **Slavnostech jeřabin**. Náročnější publikum jistě zaujme taneční festival **Korespondance** nebo koncert nepřekonatelného zpěváka Marca Beasleyho, samozřejmě speciálně s barokní

tématikou. Pomyslným vyvrcholením barokního roku budou **Santiniho barokní slavnosti**, které do města přivedou nejen odborníky ale především fanoušky Santiniho tvorby. Je tedy opravdu z čeho vybírat. A kde si žďárské baroko můžete osahat? Rozhodně navštivte poutní kostel svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře, podívejte se na Dolní hřbitov, projděte se po Barokním městě u zámku. Při procházce po centru města byste pak neměli minout ani kapli svaté Barbory nebo Trojiční sloup na náměstí. A to stále není zdaleka vše, co vám můžeme nabídnout!

Celý rok jsou pro vás otevřené expozice „Umění baroka“ ze sbírek Národní galerie v Praze, „Po stopách Santiniho“ a v neposlední řadě Muzeum nové generace. Ať už vás tedy baví toulání po památkách, zábava pod širým nebem, nebo třeba klasická barokní hudba, rozhodně si letos ve Žďáře přijdete na své.

www.zdarns.cz

Divadlo na náměstí a Pelíšek fest tradičně odstartují Bystřické léto

Bystřice nad Pernštejnem – Chodíte rádi k zubaři? Nebo se ho naopak bojíte? Tak či tak si vychutnáte komedii ze zubařského prostředí **Rozpaky zubaře Svatopluka Nováka** v podání ochotníků z Víru, kteří odstartují tradiční kulturní program Bystřického léta. Prázdniny pak otevře 1. července již desátý ročník hudebního festivalu Pelíšek fest, na němž kromě domácích Babylon, zahraje republikově známější Nebe, rapper Paulie Garand nebo kapela THIS s basákem a hercem Vojtou Kotkem. Festival neláká jen na hudební zážitek, ale také na doprovodný program, který si užijí jak dospělí, tak děti. Těšte se na malování henou, lukostřelbu, mobilní lezeckou stěnu nebo čajovnu s vodními dýmky.

A jaký další program nabízí Bystřické léto? **15. července** to bude **Dopoledne s dechovkou**, **28. července** oblíbené **Revival náměstíčko**, kde hlavními hvězdami budou Iron Maiden revival, Judas Priest revival a Deep Purple revival. **19. srpna** se rozehraje skupina COP a Ivan Hlas Trio na Folk-country náměstíčko. Celý kulturní program pak zakončí 3. září ochotnické divadlo z Rozsoch hrou **Gangsteři z Voloprd**. Podrobnější informace či případné změny v programu najdete na www.bystrickeleto.cz.

Noc kostelů

Před třinácti lety vznikla v rakouské metropoli Vídní myšlenka *Noci kostelů* – *Lange Nacht der Kirchen*, která se během let rozšířila do celého Rakouska, Česka, na Slovensko a do Estonska. Nyní se *Noc kostelů* stala v České republice již tradiční událostí, očekávanou mnoha tisíci zájemců.

Každoročně se do akce Noc kostelů zapojuje více než 1400 kostelů a modliteben, která k návštěvě přiláká více jak 500 000 návštěvníků. Otevřené prostory kostelů, i doprovodné programy zde připravené, se těší velkému zájmu nejširší veřejnosti. V letošním roce se otevřou či zůstanou otevřené dveře a brány kostelů a modliteben do nočních hodin **v pátek 9. června**.

Smyslem akce je pozvat do kostelů a modliteben nejširší veřejnost, a ve večerní a noční atmosféře zde nabídnout možnost nezávazného setkání s křesťanstvím prostřednictvím hudby, umění a zážitku. Zpřístupnění běžně nepřístupných nebo hůře dostupných

Noc kostelů je propojena jednotným vizuálním stylem a termínem. V loňském roce se do ní na území Koruny Vysočiny zapojily kostely:

- Daňkovice**, kostel Českobratrské církve evangelické
- Doubrovník**, kostel Povýšení sv. Kříže
- Nížkov**, kostel sv. Mikuláše
- Nové Město na Moravě**, kostel Českobratrské církve evangelické
- Rožná**, kostel sv. Havla
- Sázava**, kostel Českobratrské církve evangelické
- Tišnov**, kostel sv. Václava
- Velké Meziříčí**, kostel sv. Mikuláše
- Žďár nad Sázavou**, Klášter, bazilika Nanebevzetí Panny Marie
- Žďár nad Sázavou**, Klášter, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého, Zelená hora
- Žďár nad Sázavou**, modlitebna Českobratrské církve evangelické

Aktuální informace pro letošní rok a přehled programů najdete na webu www.nockostelu.cz.

inzerce

KADOV U SNĚŽNÉHO
restaurant - pension - catering

www.pension-klokoci.cz

„Baroko rozhodně nebylo dobou temna“

pokračování ze str. 1

Tenhle jiráskovský mýtus dodnes strašlivě křiví náš pohled na tuto éru a je to obrovská škoda. I proto jsem rád, že je letošní rok rokem baroka, třeba se povede i v očích veřejnosti ukázat baroko v jiném, pozitivnějším světle.

Vraťte se ale zpět k historickému šermu, kterému se věnujete. Co „barokního“ u Vás, na Vašich představeních, mohou lidé vidět?

Určitě je toho hodně. Věnujeme se dvěma „obdobím“ spadajícím do éry baroka. Třicetileté válce a období Ludvíka XIV. – vrcholnému baroku, tedy tomu, co si asi většina lidí pod pojmem baroko vybaví. Ve třicetileté válce předvádíme šermířská vystoupení postavená dle italské školy šermu. Když to hodně zjednoduším, je to šerm s kordy jaké lidé asi nejvíce znají z filmů o třech mušketýrech. A děláme také dělostřelce z třicetileté války, protože vlastníme několik opravdu pěkných a velkých děl. A samozřejmě i různé ruční palné zbraně, ze kterých také střelíme.

Ve vrcholném baroku pak šermujeme podle školy francouzské. Oproti té italské jsou kordy lehčí a rychlejší. Celkově je to takové vznešené a elegantní, což samozřejmě značně podporuje také tehdejší značně honosný způsob odívání.

No a u delších akcí s sebou samozřejmě vozíme i strany a další táborev vybavení, na jaké jsou lidé zvyklí z různých historických slavností.

Ríkáte, že zacházíte se zbraněmi, není to nebezpečný koníček?

Řekl bych, že méně než třeba fotbal či hokej. Samozřejmě, že občas se něco přihodí i u nás, ale v naprosté většině případů jsou to modřiny či nanejvýš drobné oděrky. Myslíme, že právě to vědomí toho, že zacházíme se zbraněmi, nás o to více nutí k sebeovládání a sebekontrolě. My dobře víme, že šerm je bojové umění a podle toho k němu přistupujeme. Samozřejmě oproti dobovým originálům, naše zbraně jsou tupé. Ale i s nimi se dá při neopatrném zacházení způsobit nepěkný úraz. Nicméně za dobu existence Flambergu, tj. za 25 let, bychom ta vážnější zranění spočítali na prstech jedné ruky. A je nutno dodat, že ze všech se ti zranění v pohodě dostali a v šermu pak pokračovali či dodnes pokračují. Navíc, to co lidem ukazujeme, jsou navicené soubory s přesně danou choreografií. Duelanti tedy přesně vědí, co udělá soupeř v dalším kroku. I to naši bezpečnost značně zvyšuje, a myslím, že díky tomu jsou i samotné soubory atraktivnější na pohled.

Mluvil jste ale také o palných zbraních a o dělech, ani zde nehrozí žádné nebezpečí?

U palných zbraní musíme být pochopitelně také velmi opatrní. I když při vystoupeních střelíme pouze ucpávkami, tzn., že z hlavní nevystřelují žádné projektily, na krátkou vzdálenost by mohl být i takový slepý výstřel smrtelný. Místa, na kterých střelíme, si proto procházíme ještě před samotným vystoupením a děláme vše pro to, aby se nikomu nic nestalo. A samozřejmě i v průběhu vystoupení pracujeme s diváky, dáváme si pozor, aby před hlavě v nebezpečné vzdálenosti nikdo nevstoupil. Občas se i stane, že kvůli neukázněným divákům musíme vystoupení přerušit. Ale bezpečnost je absolutní prioritou.

Musíte mít na tyto palné zbraně zbrojní průkaz?

Nemusíme. Podle zákona o zbraních se jedná o zbraně kategorie D, tedy takové, které je možno vlastnit a používat od 18 let volně. To stejné platí o střelném prachu, který se do zbraní nabíjí. Nicméně zákon jasně stanoví kde a za jakých podmínek můžeme z těchto zbraní střelít, samozřejmě je zákaz manipulace po vlivem alkoholu či jiných látek.

A velmi doufáme, že to tak zůstane i do budoucna. Současné represivní snahy EU nás velmi znepokojují a realizace některých nápadů bruselských úředníků by mohly v konečném důsledku vést i k tomu, že bychom ukázky palných zbraní museli přestat dělat. A to by byla obrovská škoda.

Zpět ale k vašim vystoupením. Kde všude Vás v letošním roce budou moci diváci vidět?

Pro letošní rok máme potvrzené účinkování na červnovém Dni Žďáru, kde pomůžeme zajišťovat historický průvod kardinála Dietrichsteina a další historický program, neboť letošní ročník se ponese ve znamení 410. výročí povýšení Žďáru na město. Jako již tradičně, vystoupíme budeme i na Slavnostech pernštejnského panství přímo na hradě Pernštejně na počátku prázdnin. A k tradičním již patří i naše účast na Svatočlávských slavnostech v Novém Městě. Objevím bychom se měli i ve Sněžném a pak samozřejmě i na četných místech mimo Korunu Vysočiny – např. v Telči, na Valdštejnských slavnostech ve Frydlantu. O spouště akcí v tuto chvíli jednáme, takže o práci nouzi určitě mít nebudeme.

Ríkáte o práci, šermem se živíte?

Rozhodně ne. Profesionálních skupin je v ČR pouze pár a naprostou většinu z nich živí natáčení filmů, určitě ne vystoupení na hradech či pro města. Z peněz, které si za vystoupení účtujeme, platíme nákup nových rekvizit vč. kostýmů, tělocvičnu pro zimní přípravu a další náklady spojené s fungováním spolku. Na rozdíl např. od sportovních organizací, my žádné příspěvky nedostáváme. Jedinou formou podpory je tak zápatka našeho sídla od města Žďár nad Sázavou, za které jsme velmi vděční, díky kterému máme své zázemí se skladem i místem, kde můžeme v létě trénovat na zahradě, scházet se a pracovat třeba i na nových vystoupeních.

Když už mluvíte o těch filmech, také jste v nějakém hráči?

Ano, členové Flambergu si zahráli například v Johance z Arku či v pohádce O ztracené lásce. A v minulém roce jsem se i já účastnil natáčení britského seriálu Britania a seriálu Knight's fall.

Jak se dá šerm a případné natáčení kombinovat s normálním životem? A co na Vaše hobby říkájí doma?

Kombinovat se to určitě dá, vyžaduje to jen o něco více plánování. A co se týká mojí rodiny, myslím, že už si na to zvykli a že se jim to líbí. Občas vyrazí se mnou. Přítelkyně si dokonce pořídila i kostým, takže k nám do tábora zapadá. A dělá to tak i sousta dalších rodinných příslušníků našich členů či kamarádů. Na většině vícedenních akcí je tak s námi i několik lidí, kteří členy Flambergu nejsou. My jsme ale rádi, protože i oni nám pomáhají například s přípravou jídla a dalšími věcmi.

A jak odpočíváte od šermu, stiháte vůbec ještě něco jiného?

Samozřejmě, že stihám. Osobně se věnuji i rekreační střelbě, občas si zahrám tenis či squash, vyrazím na kole. Jsem i voják v aktivní záloze, takže si dvakrát za rok odskočím z běžného života na vojenské cvičení. A samozřejmě taky rád čtu a v neposlední řadě s přítelkyní rádi cestujeme. A to jak po vzdálenějších krajích, tak u nás po Vysočině, kterou máme moc rádi a pokudž nás dokáže překvapit něčím novým a zajímavým. A v normální dny si rád vyjdu alespoň na procházku po okolí Pohledce (místní část Nového Města n. M.), kde bydlím. Vůbec nejraději to mám asi na Vávrově skále odkud je opravdu nádherný výhled.

Více informací o SHS Flamberg najdete na www.flamberg.cz či na facebookové stránce spolku.

Kalendář nejvýznamnějších akcí

Duben

do 18. 4. 2017
SVATBA ANEB JAK ŠEL ČAS
výstava, Velké Meziříčí – zámek,
www.turistikavm.cz

1. 4.–31. 10. 2017
VRCHAŘSKÁ KORUNA VYSOČINY
III. ročník individuální cyklistické soutěže

2. 4. 2017
1. JARNÍ VÝŠLAP KČT JMK – 61. ROČNÍK
turistická akce, Nedvědice, náměstí,
www.nedvedice.cz

6. 4. 2017
JESSE BALLAND TRIO JAZZ
koncert spojený s ochutnávkou vín,
Zámek Žďár, www.zamekzdar.cz

7.–9. 4. 2017
VELIKONOČNÍ VÝSTAVA
Květiny Michaela, Nedvědice, radnice,
www.nedvedice.cz

8.–9. 4. 2017
TRADIČNÍ VELIKONOČNÍ VÝSTAVA u Cink
Nedvědice, květinářství Cink,
www.nedvedice.cz

8. 4. 2017
JARNÍ TRHOVÁ SLAVNOST
Tišnov, nám. Míru, www.mekstisnov.cz

8. 4. 2017
VÍTÁNÍ JARA NA ROZHLEDNĚ
ROSIČKA – 15. ROČNÍK
turistická akce, rozhledna Rosička

9. 4. 2017
BĚH KORUNOU ZA KORUNU
přespolní běh s nejnižším startovním
a s nejvyšší koncentrací špičkových
běžců v ČR, Nové Město na Moravě,
www.nmnm.cz

10.–12. 4. 2017
VELIKONOČNÍ VÝSTAVA
Velké Meziříčí, Jupiter club,
www.turistikavm.cz

11. 4. 2017
PAŠÍJOVÁ HRA – CO SE STALO S JEŽÍŠEM?
duchovní akce, Žďár nad Sázavou,
dětský areál na sídlišti Libušín

13.–17. 4. 2017
VELIKONOČNÍ NA ZÁMKU
Zámek Žďár, www.zamekzdar.cz

14.–17. 4. 2017
VELIKONOČNÍ NA PERNŠTEJNĚ
Hrad Pernštejn
bližší info: www.hrad-pernstejn.eu

14.–17. 4. 2017
STAROČESKÉ VELIKONOČNÍ
SPECIALITY
gastronabídka, Kadov, pension Klokočí,
www.pensionklokočí.cz

15. 4. 2017
SVRATECKOU HORNATINOU
K ROZHLEDNĚ HORNÍ LES – 11. ročník
turistická akce, rozhledna Horní les
(Rovečné), www.kct-jgj.band.cz

15.–17. 4. 2017
VELIKONOČNÍ NA EDENU
gastrofestival, Bystřice n. P.,
Centrum EDEN, www.centrumeden.cz

od 17. 4. 2017
HYNEK LUŇÁK – RETROSPEKTIVA
Výstava třebečického malíře,
Nové Město n. Mor., Horácká galerie,
www.hm.nmnm.cz

22. 4. 2017
ZA KRÁSAMI OKOLÍ NEDVĚDICE
44. ročník
turistická akce, Nedvědice,
www.nedvedice.cz

22. 4. 2017
NEVÁHEJ A CHOĎ! DEŇ ZEMĚ
VE ŽDÁRSKÝCH VRŠÍCH
turistická akce, Krátká u Sněžného,
www.chaloupky.cz

23. 4. 2017
PUTOVNÍ POHÁR
MIKROREGIONU PERNŠTEJN
střelecké závody, Smrček, střelnice,
www.pernstejnko.cz

23. 4. 2017
DEN ZEMĚ
Putování přírodním parkem Balinské
údolí, Velké Meziříčí, Chaloupky,
www.turistikavm.cz

26. 4. 2017
MICHAL HORÁČEK A HOSTĚ
Tišnov, Kino Svratka, www.mekstisnov.cz

26.–28. 4. 2017
POHÁDKOVÝ MLEJNEK
přehlídka amatérských divadelních
souborů hrajících pro děti a mládež,
Žďár, městské divadlo,
www.zdams.cz

28. 4. 2017, 19:00
KONCERT SKUPINY INFLAGRANTI
S JOSEFEM VOJTKEM
Velká Bíteš, Kulturní dům,
www.bitessko.com

28.–30. 4. 2017
MEZINÁRODNÍ MINERALOGICKÁ
BURZA – JARNÍ
Tišnov, sokolovna,
http://sokol-tisnov.webnode.cz/

akce-v-roce-2017

29. 4.–8. 5. 2017
VÍTÁNÍ JARA – JARNÍ MENU
Kadov, Pension Klokočí,
www.pension-klokočí.cz

30. 4. 2017
ŽDÁRSKÁ FILIPOJAKUBSKÁ NOC
Žďár, Libušín, www.zdams.cz

30. 4. 2017
ČARODĚJNICE
Nové Město n. Mor., Tři kříže,
www.nmnm.cz, Velké Meziříčí,
www.turistikavm.cz, Nedvědice,
u fotbalového hřiště a Freedom Art,
www.nedvedice.cz

Květen

květen
OTEVÍRÁNÍ MLEJNKU
Nové Město na Moravě,
Horácké muzeum, www.hm.nmnm.cz

2.–30. 5. 2017
II. SVĚTOVÁ VÁLKA VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ
výstava, Velké Meziříčí – zámek,
www.turistikavm.cz

6. 5. 2017
VÍRSKÉ VÝLETY
turistické pochody na trasách v okolí
obce Vír

8. 5. 2017
DÁLKOVÝ POCHOD SOKOLSKOU
ŽUPOU PERNŠTEJNSKOU
Tišnov, Doubravník, hrad Pernštejn,
http://sokol-tisnov.webnode.cz/akce-
v-roce-2017

10. 5. 2017, 19:00
MANŽELSKÝ ČTYŘÚHELNÍK
Velká Bíteš, Kulturní dům,
www.bitessko.com

12.–14. 5. 2017
SVATOJÁNSKÁ ŽDÁRSKÁ POUŤ
městská slavnost, Žďár,
město a Zelená Hora, www.zdams.cz

13. 5. 2017
JARNÍ FLÉR TRH
Žďár, Dům kultury, www.zdams.cz

13. 5. 2017
BYSTRICKÁ MUZEJNÍ NOC
Bystřice n. P., Městské muzeum a další,
www.info.bystricenp.cz

18. 5. 2017
MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ
vstup zdarma, Velké Meziříčí – zámek,
www.turistikavm.cz

19. 5. 2017
ZasRUNeCUP
intervalový běžecký závod,
Nové Město na Moravě, www.nmnm.cz

19. - 21. 5. 2017
SP HORSKÝCH KOL
sportovní akce, Nové Město na Moravě,
Vysočina aréna, www.vysocina-arena.cz

20. 5. 2017
MÁJOVÝ MÍTINK
Atletické závody na dráze,
Nové Město na Moravě, www.nmnm.cz

26. 5. 2017
MUZEJNÍ A GALERIJNÍ NOC
kulturní akce, Nové Město na Moravě,
Horácké muzeum a galerie,
www.hm.nmnm.cz

27. 5. 2017
BYSTRICKEM KOLEM VÍRSKÉ PŘEHRADY
horský běh, Vír, www.virvudolisvratky.cz

27. 5. 2017
OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK
turistická akce, Tři studně, studánky
Barborka a Vitulka, www.nmnm.eu

27. 5. 2017 8:00–16:00
TURNAJ V DISC GOLFU PRO VEŘEJNOST
sportovní akce, Žďár, areál Pilák,
www.zdams.cz

27.–28. 5. 2017
DEN OTEVŘENÝCH ZAHRAD
aneb BAROKO ŽIJE V NÁS
Zámek Žďár, www.zamekzdar.cz

27.–28. 5. 2017
JARNÍ SVRATECKÁ PĚTADVACÍTKA
tradiční pochod nejkrásnějšími partiiemi
Žďárských vrchů, Svratka, www.svratka.cz

28. 5. 2017
MEMORIÁL IVO MEDKA
11. ročník závodu horských kol, Tišnov,
www.tisnov.cz

Červen

1. 6.–31. 8. 2017
OTEVŘENÍ VYHLÍDKOVÉ VĚŽE KOSTELA
Velké Meziříčí, kostel sv. Mikuláše,
www.turistikavm.cz

2.–3. 6. 2017
MĚŘÍNSKÁ PADESÁTKA
pěší a cyklo závody, Měřín, KČT Jiskra
Měřín, www.turistikavm.cz

3. a 24. 6. 2017
KONCERT MORAVIE NA TIŠNOVSKU
Předklášteří, Porta coeli, Tišnov, kostel
sv. Václava, www.mekstisnov.cz

3. 6. 2017
REKONSTRUKCE AMERICKÉ BITVY
SEVER PROTI JIHU
Železná, hřiště, www.zelezne.cz

4. 6. 2017
KRÁLOVNIČKY
Svatodušní folklórní průvod,
Břežské u VB, www.bitessko.com

8. 6. 2017
DIVADELNÍ FESTIVAL SBÍRKA MOTÝLŮ
odpoledne plně divadla a muziky,
Nové Město n. Mor., www.nmnm.cz

8.–14. 6. 2017
EVROPSKÝ FESTIVAL FILOZOFIE
Velké Meziříčí, Jupiter club,
www.turistikavm.cz

9. 6. 2017
NOC KOSTELŮ
chrámy brněnské diecéze,
www.nockostelu.cz

9.–10. 6. 2017
DEN ŽDÁRU – 410 LET
POVÝŠENÍ NA MĚSTO
městská slavnost, Žďár, www.zdams.cz

10. 6. 2017
DRAČÍ PILÁK
sportovní akce, Žďár, Pilák,
www.dragonboard.cz

10. 6. 2017
VÍDEŇSKÝ POCHOD – 19. ročník
turistická akce, Vídeň u Velkého
Meziříčí, www.obecviden.cz

10. 6.–11. 6.
FIAT MEETING
setkání vozů italské výroby,
hotel Svratka, www.hotelsvratka.cz

10. a 21. 6. 2017
CONCERTUS MORAVIAE
VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ
kulturní akce, Velké Meziříčí,
Jupiter club a kostel sv. Mikuláše,
www.velkemezirici.cz

15. 6. 2017
CONCERTUS MORAVIAE VE ŽDÁŘE
kulturní akce, Žďár, Zelená hora,
poutní kostel sv. Jana, www.zdams.cz

15. 6.–31. 8. 2017
PUTOVNÍ LETNÍ KINO
Obce mikroregionu Bystřicko,
www.bystricko.cz

16.–17. 6. 2017
NOVA CIVITAS
městská slavnost, NMnM – Bratislavovo
náměstí, https://kd.nmnm.cz

17. 6. 2017
ZASTÁVKA DALEČÍN
multižánrový festival, Dalečín,
http://zastavkadalecin.cz

17. 6. 2017
KOLEM DOUBRAVNÍKU PĚŠKY I S KOLEM
turistická akce, Doubravník,
www.kctdoubavnik.wz.cz

17. 6. 2017, 14:00
FESTIVAL DECHOVÝCH HUDEB
Žďár, Dům kultury, www.zdams.cz

18. 6. 2017
KOUZELNÝ ZÁMEK
Zámek Žďár, www.zamekzdar.cz

21. 6. 2017
EVROPSKÝ SVÁTEK HUDBY
Bystřice n. P., náměstí, www.bystricenp.cz

22. 6. 2017
YVONNE SANCHEZ QUARTET
koncert spojený s ochutnávkou vín,
Zámek Žďár, www.zamekzdar.cz

23.–25. 6. 2017
BÍTEŠSKÁ POUŤ
Městská slavnost, Velká Bíteš,
kulturní dům, www.bitessko.com

25. 6.–31. 8. 2017
VELKOMEZIŘÍČSKÉ KULTURNÍ LÉTO
Velké Meziříčí, náměstí,
www.velkemezirici.cz

30. 6.–1. 7. 2017
BYSTRICKÉ LÉTO 2017 – PELÍŠEK FEST
Bystřice n. P., Cyklokruháč Lužánky,
www.bystrickeleto.cz

inzerce

Huty Boutique penzion

Nový Jimramov č. 8
Jimramov 592 42
penzion@huty.cz

Skvělé a klidné místo pro Vaši dovolenou, oslavu narozenin,
Vánoce či Silvestra, svatbu, firemní akci, školní sraz...
Ceny od 5 650 Kč/noc/celý penzion (255 Kč/osoba)

- celoroční provoz
- kapacita 22 osob
- 2x LCD TV + wifi ZDARMA, pohodlné parkování
- společenská místnost s krbem
- prostorná kuchyně s americkou lednicí
- herna + dětský koutek
- wellness + venkovní krytý bazén
- gril s udrnou a posezením
- sjezdovka 200 m

www.huty.cz

603 514 695, 603 523 764

inzerce

WELLNESS NA VYSOČINĚ

WWW.LISENSKY-DVUR.CZ

SVATBY
FIREMNÍ AKCE
OSLAVY
RODINNÁ REKREACE

HOTEL
LIŠENSKÝ
DVŮR

